

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DOK1-430-1/14/MG

Warszawa, dnia 25 września 2015 r.

DECYZJA nr DOK - 3/2015

- I.** Na podstawie art. 107 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) w zw. z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. *o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego* (Dz. U. z 2014 r. poz. 945), po przeprowadzeniu postępowania wszczętego z urzędu, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **nakłada** na Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. z siedzibą w Warszawie **karę pieniężną** płatną do budżetu państwa **w wysokości** 10 442 635 zł (słownie: dziesięciu milionów czterystu czterdziestu dwóch tysięcy sześciuset trzydziestu pięciu złotych) co stanowi równowartość 2 450 000 euro (słownie: dwóch milionów czterystu pięćdziesięciu tysięcy euro), tj. 5 000 euro (słownie: pięć tysięcy euro) za każdy z 490 dni zwłoki, licząc od dnia 23 maja 2014 r. do dnia 25 września 2015 r., w wykonaniu punktu I.4) sentencji decyzji Prezesa Urzędu z dnia 31 grudnia 2013r. nr DOK-8/2013, w zakresie w jakim ww. decyzja nakładała na Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. z siedzibą w Warszawie obowiązek złożenia:
- a.** odbiorcom, w umowach z którymi zawarte są postanowienia ograniczające odbiorcom paliwa gazowego niebędącym odbiorcami z grupy gospodarstw domowych możliwość zmniejszania zamawianych na kolejne lata ilości paliwa gazowego w stosunku do ilości zamówionej w roku wydania decyzji lub latach poprzednich – oferty zmiany zawartej umowy poprzez – w zależności od sposobu sformułowania umowy – albo usunięcie całej jednostki redakcyjnej zawierającej to zakwestionowane postanowienie z umowy albo odpowiednią modyfikację tej jednostki redakcyjnej, tak by zakwestionowane postanowienie zostało z niej usunięte;

b. odbiorcom, w umowach z którymi zawarte są postanowienia ograniczające odbiorcom paliwa gazowego niebędącym odbiorcami z grupy gospodarstw domowych możliwość zmniejszania zamawianej na kolejne lata mocy umownej w stosunku do mocy umownej zamówionej w roku wydania decyzji lub latach poprzednich – oferty zmiany zawartej umowy poprzez – w zależności od sposobu sformułowania umowy – albo usunięcie całej jednostki redakcyjnej zawierającej to zakwestionowane postanowienie z umowy albo odpowiednią modyfikację tej jednostki redakcyjnej, tak by zakwestionowane postanowienie zostało z niej usunięte.

II. Na podstawie art. 75 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) w zw. z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. *o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego* (Dz. U. z 2014 r. poz. 945), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów postanawia **umorzyć względem PGNiG Obrót Detaliczny sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie postępowanie** w sprawie nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 107 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów*, w związku z podejrzeniem pozostawania w zwłoce w wykonaniu punktu I).4) sentencji decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 31 grudnia 2013 r. nr DOK-8/2013, tj. w zakresie, w jakim decyzja nakładała obowiązek złożenia:

a. odbiorcom, w umowach z którymi zawarte są postanowienia ograniczające odbiorcom paliwa gazowego niebędącym odbiorcami z grupy gospodarstw domowych możliwość zmniejszania zamawianych na kolejne lata ilości paliwa gazowego w stosunku do ilości zamówionej w roku wydania decyzji lub latach poprzednich – oferty zmiany zawartej umowy poprzez – w zależności od sposobu sformułowania umowy – albo usunięcie całej jednostki redakcyjnej zawierającej to zakwestionowane postanowienie z umowy albo odpowiednią modyfikację tej jednostki redakcyjnej, tak by zakwestionowane postanowienie zostało z niej usunięte;

b. odbiorcom, w umowach z którymi zawarte są postanowienia ograniczające odbiorcom paliwa gazowego niebędącym odbiorcami z grupy gospodarstw domowych możliwość zmniejszania zamawianej na kolejne lata mocy umownej w

stosunku do mocy umownej zamówionej w roku wydania decyzji lub latach poprzednich – oferty zmiany zawartej umowy poprzez – w zależności od sposobu sformułowania umowy – albo usunięcie całej jednostki redakcyjnej zawierającej to zakwestionowane postanowienie z umowy albo odpowiednią modyfikację tej jednostki redakcyjnej, tak by zakwestionowane postanowienie zostało z niej usunięte.

- III.** Na podstawie art. 77 ust. 1 oraz art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) w zw. z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. *o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego* (Dz. U. z 2014 r. poz. 945), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów obciąża Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. z siedzibą w Warszawie kosztami postępowania w wysokości 202,15 zł (słownie: dwustu dwóch złotych i piętnastu groszy) i zobowiązuje do ich uiszczenia na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie czternastu dni od uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

- (1) W dniu 3 kwietnia 2013 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej jako: Prezes UOKiK) wszczął postępowanie antymonopolowe pod sygn. DOK1-411-1/13/MF w sprawie nadużywania przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. w Warszawie (dalej jako: PGNiG S.A.) pozycji dominującej na krajowych rynkach sprzedaży – hurtowej i detalicznej – paliwa gazowego, polegającego na przeciwdziałaniu ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji na wskazanych wyżej rynkach poprzez: (i) ograniczanie odbiorcom paliwa gazowego niebędącym odbiorcami z grupy gospodarstw domowych możliwości zmniejszania zamawianych na kolejne lata ilości paliwa gazowego oraz mocy umownej (pkt. I.1) i I.2) sentencji decyzji z dnia 31 grudnia 2013 r. nr DOK-8/2013), (ii) ograniczanie możliwości odsprzedaży paliwa gazowego (pkt. I.4) i I.5) sentencji decyzji nr DOK-8/2013), (iii) wymóg określenia w umowie maksymalnej ilości paliwa gazowego przeznaczonej do dalszej odsprzedaży (pkt. I.6) sentencji decyzji nr DOK-8/2013), a także poprzez (iv) nieprzyznanie odbiorcom prawa do częściowej zmiany sprzedawcy (pkt. I.3) i I.7) sentencji decyzji nr DOK-8/2013).

- (2) Pismem z dnia 29 kwietnia 2013 r. PGNiG S.A. złożył wniosek o wydanie decyzji zobowiązującej na podstawie art. 12 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.). PGNiG S.A. w zakresie umożliwienia odbiorcom zmniejszenia ilości paliwa gazowego i mocy umownej ostatecznie zobowiązała się do zmiany treści wzorca umowy kompleksowej oraz do złożenia odbiorcom, których umowy zawierały zakwestionowane postanowienia ofert zmiany umowy, poprzez usunięcie całej jednostki redakcyjnej zawierającej te postanowienia lub jej zmiany, w ten sposób, by postanowienia te zostały usunięte.
- (3) W dniu 31 grudnia 2013 r. Prezes UOKiK wydał decyzję nr DOK-8/2013 (dalej także jako: Decyzja DOK-8/2013), którą, na podstawie art. 12 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, nałożony został na PGNiG S.A. obowiązek wykonania zaproponowanych przez tego przedsiębiorcę zobowiązań. Punkt D.4) sentencji tej decyzji dotyczył obowiązku złożenia przez PGNiG S.A., wszystkim odbiorcom paliwa gazowego niebędącym odbiorcami z grupy gospodarstw domowych, z którymi miał zawarte umowy zawierające postanowienia ograniczające im możliwość zmniejszania zamawianej na kolejne lata ilości paliwa gazowego oraz mocy umownej, ofert zmiany zwartej umowy. Oferty te miały przewidywać sześciomiesięczny termin, na skorzystanie przez odbiorców z przedstawionej oferty zmiany umowy. Obowiązek ten miał zostać wykonany w terminie 4 miesiące od daty uprawomocnienia się Decyzji DOK-8/2013, co nastąpiło w dniu 23 stycznia 2014 r. Oznacza to, że na PGNiG S.A. ciążył obowiązek wykonania pkt. I.4) sentencji tej decyzji do dnia 23 maja 2014 r.
- (4) Niniejsza decyzja kończy postępowanie wszczęte przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów pod sygn. DOK1-430-1/14/MG w związku z badaniem wykonania pkt I.4) Decyzji DOK-8/2013, w zakresie w jakim na podstawie art. 12 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, nałożony został na PGNiG S.A. obowiązek wykonania zaproponowanych przez tego przedsiębiorcę zobowiązań dotyczących zachowań PGNiG S.A., które mogły ograniczać odbiorcom paliwa gazowego niebędącym odbiorcami z grupy gospodarstw domowych możliwości zmniejszania zamawianych na kolejne lata ilości paliwa gazowego lub mocy umownej w stosunku do ilości lub mocy umownej zamówionej w roku bieżącym lub latach poprzednich.
- (5) W toku zakończonego niniejszą decyzją postępowania, analizowane były działania podejmowane przez PGNiG S.A., który był adresatem ww. Decyzji DOK-8/2013, jak i przez PGNiG Obrót Detaliczny sp. z o.o. (dalej jako: PGNiG OD), który już po wydaniu

Decyzji DOK-8/2013, z mocy prawa stał się stroną umów dostawy paliwa gazowego z odbiorcami detalicznymi pobierającymi poniżej 25 mln m³ paliwa gazowego na rok¹, a zarazem także z mocy prawa wstąpił we wszelkie prawa i obowiązki wynikające z decyzji wydanych na podstawie ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, w stosunku do takich odbiorców².

- (6) Pismami z dnia 26 sierpnia 2015 r. strony postępowania zostały zawiadomione o zakończeniu zbierania materiału dowodowego. Jednocześnie zawiadomiono strony o możliwości zapoznania się z tym materiałem oraz wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów. Strony skorzystały z powyższego uprawnienia.
- (7) Należy zaznaczyć, że niniejsze postępowanie antymonopolowe zostało wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. *o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego* (Dz. U. poz. 945), wobec czego, zgodnie z art. 3 ww. ustawy o zmianie ustawy, stosuje się do niego przepisy ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* w brzmieniu obowiązującym przed dniem 18 stycznia 2015 r.
- (8) W tym miejscu należy zauważyć, że część informacji i dokumentów, w oparciu o które Prezes UOKiK wydał niniejszą decyzję, stanowią prawnie chronione tajemnice, które nie mogą być ujawniane do wiadomości publicznej. Wobec powyższego Prezes UOKiK uznał, że w treści jawnej wersji decyzji administracyjnej nie powinny być ujawnione tego rodzaju informacje. Sprzeciwia się temu w szczególności art. 71 ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, zgodnie z którym pracownicy Urzędu są obowiązani do ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa, jak również innych informacji, podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów, o których powzięli wiadomość w toku postępowania. Wobec powyższego tego rodzaju informacje, które dla adresatów decyzji pozostają jawne, w publicznie dostępnej treści decyzji zostały ujęte w nawias kwadratowy, oznaczone: **[informacja utajniona]** i pozostaną niewidoczne.

¹ Na podstawie art. 5b¹ ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. *Prawo energetyczne* (t.j.: Dz. U. z 2012 r., poz. 1059 ze zm.); który to artykuł został dodany przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 czerwca 2014 r. *o zmianie - ustawy Prawo energetyczne* (Dz. U. z 2014 r., poz. 942).

² Na mocy art. 5b¹ ust. 7 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. *Prawo energetyczne* (t.j.: Dz. U. z 2012 r., poz. 1059 ze zm.); który to artykuł został dodany przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 czerwca 2014 r. *o zmianie - ustawy Prawo energetyczne* (Dz. U. z 2014 r., poz. 942).

**Prezes Urzędu na podstawie zebranego materiału dowodowego
ustalił, co następuje**

(9) Przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia wykonania przez PGNiG S.A. oraz PGNiG OD punktu I).4) sentencji wydanej przez Prezesa UOKiK dnia 31 grudnia 2013 r. Decyzji DOK-8/2013, w zakresie w jakim ww. decyzja nakładała obowiązek złożenia:

- a) odbiorcom, w umowach z którymi zawarte są postanowienia ograniczające odbiorcom paliwa gazowego niebędącym odbiorcami z grupy gospodarstw domowych możliwość zmniejszania zamawianych na kolejne lata ilości paliwa gazowego w stosunku do ilości zamówionej w roku wydania decyzji lub latach poprzednich – **oferty zmiany zawartej umowy** poprzez – w zależności od sposobu sformułowania umowy – albo usunięcie całej jednostki redakcyjnej zawierającej to zakwestionowane postanowienie z umowy albo odpowiednią modyfikację tej jednostki redakcyjnej, tak by zakwestionowane postanowienie zostało z niej usunięte;
- b) odbiorcom, w umowach z którymi zawarte są postanowienia ograniczające odbiorcom paliwa gazowego niebędącym odbiorcami z grupy gospodarstw domowych możliwość zmniejszania zamawianej na kolejne lata mocy umownej w stosunku do mocy umownej zamówionej w roku wydania decyzji lub latach poprzednich – **oferty zmiany zawartej umowy** poprzez – w zależności od sposobu sformułowania umowy – albo usunięcie całej jednostki redakcyjnej zawierającej to zakwestionowane postanowienie z umowy albo odpowiednią modyfikację tej jednostki redakcyjnej, tak by zakwestionowane postanowienie zostało z niej usunięte.

I. Strony postępowania

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.

(10) Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. z siedzibą w Warszawie jest spółką akcyjną wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000059492. Zgodnie z danymi ujawnionymi w Krajowym Rejestrze Sądowym przedmiot działalności spółki obejmuje m.in.: wydobywanie gazu ziemnego, wytwarzanie i dystrybucję paliw gazowych

w systemie sieciowym, sprzedaż detaliczną i hurtową paliw stałych, ciekłych gazowych oraz produktów pochodnych.

Dowód: wydruk z Centralnej Informacji Krajowego Rejestru, stan na dzień 22.09.2015 r.

- (11) PGNiG S.A. jest spółką z większościowym udziałem Skarbu Państwa (84,75% akcji), od dnia 23 września 2005 r. notowaną na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. PGNiG S.A. jest podmiotem dominującym w Grupie Kapitałowej PGNiG, w skład której wchodzi spółki o profilu produkcyjnym i usługowym, bezpośrednio lub pośrednio zależne od PGNiG S.A., w tym także PGNiG OD.

PGNiG Obrót Detaliczny sp. z o.o.

- (12) PGNiG Obrót Detaliczny sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, jest spółką z ograniczoną odpowiedzialnością wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000488778. Całość udziałów w spółce posiada PGNiG S.A. Zgodnie z danymi ujawnionymi w Krajowym Rejestrze Sądowym przedmiot działalności spółki obejmuje m.in.: handel paliwami gazowymi w systemie sieciowym.

Dowód: wydruk z Centralnej Informacji Krajowego Rejestru, stan na dzień 22.09.2015 r.

- (13) PGNiG OD z dniem wyodrębnienia, z mocy prawa – na podstawie art. 5b¹ ust. 1 ustawy *Prawo energetyczne* – stał się stroną umów dostawy paliwa gazowego z odbiorcami detalicznymi pobierającymi poniżej 25 mln m³ paliwa gazowego na rok (z wyjątkiem odbiorców posiadających status operatora systemu gazowego oraz odbiorców kupujących paliwo gazowe wyłącznie do dalszej odsprzedaży). Jednocześnie zgodnie z art. 5b¹ ust. 7 ww. ustawy spółka PGNiG OD wstąpiła z dniem wyodrębnienia we wszelkie prawa i obowiązki wynikające z decyzji wydanych na podstawie ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*. Wyjaśnić przy tym należy, że zgodnie z art. 5b¹ ust. 2 ustawy *Prawo energetyczne* dniem wyodrębnienia był dzień wniesienia wyodrębnionej zorganizowanej części przedsiębiorstwa z PGNiG S.A. do PGNiG OD. Podpisanie aktu notarialnego o wniesieniu zorganizowanej części przedsiębiorstwa PGNiG S.A. do PGNiG OD nastąpiło w dniu 1 sierpnia 2014 r. Natomiast postanowienie o dokonaniu wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym zostało wydane 9 września 2014 r. i uprawomocniło się 22 września 2014 r.

Działalność PGNiG S.A. i PGNiG OD w zakresie sprzedaży paliwa gazowego

(14) PGNiG S.A. pozyskuje paliwo gazowe z dwóch głównych źródeł: własnego wydobycia oraz przywozu z zagranicy (importu oraz odpowiednio wewnątrzwspólnotowych dostaw). W 2014 r. około 22% zapotrzebowania PGNiG S.A. pokryte zostało z wydobycia własnego, natomiast ok 78% paliwa gazowego pochodziło od zagranicznych dostawców. W 2014 r. głównym dostawcą PGNiG S.A. była spółka OAO Gazprom Eksport (Rosja), którego dostawy pokryły ok. 70% całkowitego zapotrzebowania PGNiG S.A. na paliwo gazowe. PGNiG S.A. łączy z Gazprom Eksport długoterminowy kontrakt zawarty w 1996 r. Pozostałe wolumeny paliwa gazowego, wynoszące ok. 8% całkowitego zapotrzebowania PGNiG S.A. na paliwo gazowe pochodziły z wewnątrzwspólnotowych dostaw z Niemiec.

Dowód: pismo PGNiG z 5.11.2014 r. (k. 612-613); sprawozdanie z działalności Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w 2014 r. (www.ure.gov.pl/download/1/7523/Sprawozdanie2014.pdf).

(15) Wydobyte lub zakupione paliwo gazowe PGNiG S.A. wprowadza do obrotu. PGNiG S.A. sprzedaje paliwo gazowe zarówno odbiorcom końcowym tj. działając na szczeblu sprzedaży detalicznej jak i dalszym odsprzedawcom tj. działając na szczeblu sprzedaży hurtowej.

(16) W związku z przeniesieniem na mocy ustawy z dnia 26 czerwca 2014 r. *o zmianie - ustawy Prawo energetyczne* (Dz. U. z 2014 r., poz. 942) części przedsiębiorstwa PGNiG S.A. do spółki PGNiG OD, PGNiG S.A. sprzedaje paliwo gazowe wyłącznie (i) odbiorcom, którzy w 2014 r. odebrali powyżej 25 mln m³ paliwa gazowego, (ii) odbiorcom, którzy posiadają status operatora systemu gazowego oraz (iii) odbiorcom, którzy kupują paliwo gazowe wyłącznie do dalszej odsprzedaży. Stroną umów z pozostałymi dawnymi odbiorcami PGNiG S.A. stało się z mocy prawa PGNiG OD.

Dowód: pismo PGNiG z 5.11.2014 r., (k. 542)

(17) Na rynku detalicznej sprzedaży gazu działalność prowadzi (od dnia wyodrębnienia) zarówno PGNiG S.A. jak i PGNiG OD oraz kilkudziesięciu przedsiębiorców, którzy prowadzą działalność polegającą na odsprzedaży paliwa gazowego pochodzącego z nabycia wewnątrzwspólnotowego lub paliwa gazowego nabywanego w kraju, głównie od PGNiG S.A. Przedsiębiorcy ci w większości dostarczają paliwo gazowe poprzez własne, lokalne sieci dystrybucyjne. Grupa kapitałowa PGNiG miała na tym rynku w 2014 r. udział wynoszący 89,24%. Natomiast udział pozostałych przedsiębiorców w roku 2014 wyniósł 5,24%. Najwięksi pod względem sprzedanych ilości paliwa gazowego konkurenci PGNiG S.A. i PGNiG OD na szczeblu sprzedaży detalicznej paliwa gazowego to Handen

sp. z o.o. – z udziałami wynoszącymi 1,09%, G.EN. Gaz Energia S.A. – 0,62%, oraz Duon Dystrybucja S.A. – 0,55%. Wyjaśnić przy tym należy, że część największych odbiorców końcowych samodzielnie sprowadza paliwo gazowe zza granicy i te transakcje stanowią pozostałą część krajowego rynku detalicznej sprzedaży gazu.

Dowód: sprawozdanie z działalności Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w 2014 r. (www.ure.gov.pl/download/1/7523/Sprawozdanie2014.pdf).

- (18) Na szczeblu sprzedaży hurtowej – rozumianej jako sprzedaż paliwa gazowego podmiotom wykorzystującym go do dalszej odsprzedaży – PGNiG S.A. miał w 2014 r. udział wynoszący 89%. W 2014 r. obok PGNiG S.A. do prowadzenia obrotu paliwem gazowym na szczeblu hurtowym uprawnionych, tj. posiadających stosowną koncesję wydaną przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, było 141 podmiotów, które zrealizowały ok. 11% krajowej hurtowej sprzedaży paliwa gazowego. Przedsiębiorcy ci zakupili ok. 18% paliwa gazowego od PGNiG S.A. oraz ok. 21% na Towarowej Giełdzie Energii S.A., zaspokajając pozostały popyt z przywozu z zagranicy.

Dowód: sprawozdanie z działalności Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w 2014 r. (www.ure.gov.pl/download/1/7110/Biuletynnr2-30062014.pdf).

II. Ustalenia dotyczące wykonania przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. punktu I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013

- (19) PGNiG S.A. do dnia 23 maja 2014 r. w związku z punktem I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013 przedstawił swoim odbiorcom propozycje zmian w zawartych umowach sprzedaży paliwa gazowego. Oferty te zostały przesłane do wszystkich odbiorców, w umowach z którymi znalazły się postanowienia, o których mowa w pkt. I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013. Zostały więc one wysłane zarówno do odbiorców, którzy po wyodrębnieniu PGNiG OD zostali z mocy prawa odbiorcami PGNiG OD, jak i do odbiorców, którzy pozostali przy PGNiG S.A.

- (20) Po wyodrębnieniu PGNiG OD, PGNiG S.A. nadal pozostawał stroną 42 umów, w których znajdowały się postanowienia zakwestionowane w pkt. I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013 (dalej jako: „grupa 42 umów”). Ocena Prezesa UOKiK wykonania pkt. I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013 przez PGNiG S.A. przeprowadzona została odnośnie do tych odbiorców, którzy pozostali z nim w relacjach handlowych, tj. w odniesieniu do ww. grupy 42 umów.

(21) Terminy na przyjęcie ofert PGNiG S.A. upłynęły 23 listopada 2014 r. W odniesieniu do 5 umów z grupy 42 umów, odbiorcy wyrazili zgodę na zawarcie aneksu, natomiast 37 umów pozostało bez zmian, z uwagi na brak przyjęcia przez strony tych umów skierowanych do nich ofert.

Poniższa tabela nr 1 zawiera zestawienie odbiorców z grupy 42 umów, którym PGNiG S.A. złożył propozycje zawarcia aneksu, wraz z wskazaniem umowy, której ta propozycja dotyczyła oraz informacją, czy dany odbiorca zgodził się na podpisanie aneksu.

Tabela nr 1

L.p.	Nazwa odbiorcy [informacja utajniona]	Oznaczenie umowy [informacja utajniona]	Czy odbiorca skorzystał z oferty?
1			NIE
2			TAK
3			NIE
4			NIE
5			NIE
6			NIE
7			NIE
8			NIE
9			NIE
10			NIE
11			NIE
12			NIE
13			NIE
14			NIE
15			NIE
16			NIE
17			NIE
18			TAK
19			NIE
20			NIE
21			NIE
22			NIE
23			NIE
24			NIE
25			NIE
26			NIE
27			NIE
28			NIE
29			TAK
30			NIE
31			NIE
32			TAK
33			NIE
34			NIE
35			NIE
36			NIE
37			NIE

38			TAK
39			NIE
40			NIE
41			NIE
42			NIE
Razem ofert wysłanych			42
Razem ofert przyjętych			5
Razem ofert nieprzyjętych			37

Dowód: pismo PGNiG S.A. z 30.07.2014 r. (k. 8-11); pismo PGNiG S.A. z 05.11.2014 r. (k. 544); pismo PGNiG S.A. z 12.02.2015 r. (k. 948-995); pismo PGNiG S.A. z 21.04.2015 r. (k. 1525-1528; 1540-1589).

(22) Treść zaproponowanych przez PGNiG S.A. zmian w ramach grupy 42 umów, była dla poszczególnych odbiorców i dla poszczególnych umów z danym odbiorcą różna. Została ona przez PGNiG S.A. uzależniona od dotychczasowego sposobu uregulowania relacji umownych, w zakresie których Prezes UOKiK zidentyfikował problemy natury antymonopolowej w Decyzji DOK-8/2013.

(23) Aneksy zaproponowane przez PGNiG S.A. części odbiorców z grupy 42 umów **przewidywały zmiany** postanowień zakwestionowanych w punkcie I).4). sentencji Decyzji DOK-8/2013 **w zakresie wymogu zawarcia aneksu do umowy w celu zmniejszenia zamówienia** na ilość paliwa gazowego i/lub moc umowną. Zmiany te polegały na usunięciu tego wymogu.

Poniższa tabela nr 2 szczegółowo przedstawia treść zakwestionowanych postanowień, propozycje przedstawione przez PGNiG S.A. oraz odbiorców grupy 42 umów, których dotyczy zaproponowana zmiana.

Tabela nr 2

L.p.	Treść zakwestionowanego postanowienia	Treść postanowienia zaoferowanego w wykonaniu decyzji	Nazwa odbiorcy [informacja utajniona]
1	„Przed rozpoczęciem każdego Roku Umownego, Strony mogą dokonać zmiany Mocy Umownej i Rocznej Ilości Umownej dla tego Roku Umownego, w drodze zmiany umowy w formie pisemnej pod rygorem nieważności. W braku takiej zmiany obowiązują ilości ostatnio przez Strony uzgodnione.”	„Przed rozpoczęciem każdego Roku Umownego, Strony mogą dokonać zmiany Mocy Umownej i Rocznej Ilości Umownej dla tego Roku Umownego. Zwiększenie dla tego Roku Umownego Mocy Umownej i Rocznej Ilości Umownej następuje w drodze zmiany umowy w formie pisemnej pod rygorem nieważności. <u>Zmniejszenie</u> dla tego Roku Umownego Mocy Umownej lub Rocznej Ilości Umownej <u>nie wymaga sporządzenia aneksu do Umowy</u> . W braku takiej zmiany obowiązują ilości ostatnio przez Strony uzgodnione.”	
2	„KUPUJĄCY – nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem kolejnego Roku Umownego [w niektórych umowach roku	„KUPUJĄCY – nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem kolejnego Roku Umownego [w niektórych umowach roku kalendarzowego]– zgłasza SPRZEDAJĄCEMU zaktualizowaną	

L.p.	Treść zakwestionowanego postanowienia	Treść postanowienia zaoferowanego w wykonaniu decyzji	Nazwa odbiorcy [informacja utajniona]
	<p>kalendaryzowego] – zgłasza SPRZEDAJĄCEMU zaktualizowaną wielkość Mocy Umownej określonej w § 4. <u>Zmiana zamówionej Mocy następuje w formie aneksu.</u> O ile KUPUJĄCY nie zgłosi w w/w terminie wniosku o zaktualizowanie zamówionej Mocy Umownej - obowiązuje Moc Umowna określona w § 4.”</p>	<p>wielkość Mocy Umownej określonej w § 4 lub Rocznej Ilości Umownej [określonej w§ 4]. Zwiększenie zamówionej Mocy Umownej lub Rocznej Ilości Umownej następuje w formie aneksu. <u>Zmniejszenie</u> dla kolejnego Roku Umownego Mocy Umownej lub Rocznej Ilości Umownej <u>nie wymaga zawarcia aneksu do Umowy.</u> O ile KUPUJĄCY nie zgłosi w w/w terminie wniosku o zaktualizowanie zamówionej Mocy Umownej - obowiązuje Moc Umowna określona w § 4 [w niektórych umowach „obowiązuje Moc Umowna oraz RIU³ określona w § 4, w ostatnim zgłoszeniu dotyczącym zmniejszenia Mocy Umownej lub RIU, lub w ostatnim aneksie do umowy ustalającym tę wielkość”].”</p>	
3	<p>„Kupujący – nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem kolejnego Roku Umownego – zgłasza Sprzedającemu zaktualizowaną wielkość Mocy Umownej i Rocznej Ilości Umownej, określonych w § 4. <u>Zmiany następują w formie aneksu.</u> O ile Kupujący nie zgłosi w w/w terminie wniosku o zaktualizowanie zamówionej Mocy Umownej i Rocznej Ilości Umownej, obowiązuje Moc Umowna i Roczna Ilość Umowna określone w § 4 [w niektórych umowach zamówione na poprzedni Rok Umowny].”</p>	<p>„Kupujący – nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem kolejnego Roku Umownego – zgłasza Sprzedającemu zaktualizowaną wielkość Mocy Umownej i Rocznej Ilości Umownej, określonych w § 4. Zwiększenie dla kolejnego Roku Umownego Mocy Umownej i Rocznej Ilości Umownej następuje w formie aneksu. <u>Zmniejszenie</u> dla kolejnego Roku Umownego Mocy Umownej lub Rocznej Ilości Umownej <u>nie wymaga sporządzenia [zawarcia] aneksu do Umowy.</u> O ile Kupujący nie zgłosi w w/w terminie wniosku o zaktualizowanie zamówionej Mocy Umownej i Rocznej Ilości Umownej, obowiązuje Moc Umowna i Roczna Ilość Umowna określone w § 4 [zamówione na poprzedni Rok Umowny].”</p>	
4	<p>„KUPUJĄCY – nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem kolejnego roku kalendarzowego – zgłasza SPRZEDAJĄCEMU wielkość Mocy Umownej dla poszczególnych kwartałów danego roku. KUPUJĄCY nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem kolejnego roku kalendarzowego zgłasza SPRZEDAJĄCEMU zaktualizowaną wielkość Mocy Umownej określonej w § 4. <u>Zmiana zamówionej Mocy Umownej następuje w formie aneksu.</u> O ile KUPUJĄCY nie zgłosi w w/w terminie wniosku o zaktualizowanie zamówionej Mocy Umownej – obowiązuje Moc Umowna określona w § 4”</p>	<p>„KUPUJĄCY – nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem kolejnego roku kalendarzowego – zgłasza SPRZEDAJĄCEMU wielkość Rocznej Ilości Umownej lub wielkość Mocy Umownej dla poszczególnych kwartałów danego roku. KUPUJĄCY nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem kolejnego roku kalendarzowego zgłasza SPRZEDAJĄCEMU zaktualizowaną wielkość Mocy Umownej określonej w § 4. Zwiększenie zamówionej Mocy Umownej i Rocznej Ilości Umownej następuje w formie aneksu. <u>Zmniejszenie</u> dla kolejnego roku kalendarzowego Mocy Umownej lub Rocznej Ilości Umownej <u>nie wymaga zawarcia aneksu do Umowy.</u> O ile KUPUJĄCY nie zgłosi w w/w terminie wniosku o zaktualizowanie zamówionej Mocy Umownej – obowiązuje Moc Umowna określona w § 4.”</p>	
5	<p>„Do 20 grudnia danego Roku Gazowego Sprzedający, po</p>	<p>„Do 20 grudnia danego Roku Gazowego Sprzedający, po sprawdzeniu możliwości</p>	

³ Roczna Ilość Umowna.

L.p.	Treść zakwestionowanego postanowienia	Treść postanowienia zaoferowanego w wykonaniu decyzji	Nazwa odbiorcy [informacja utajniona]
	<p>sprawdzeniu możliwości dostarczenia i po uzgodnieniu z Operatorem możliwości świadczenia usługi przesyłania w odniesieniu do zmienionych wielkości dostaw Paliwa Gazowego, wyrazi pisemną zgodę na zgłoszone przez Kupującego w trybie ust. 4 i 11 powyżej wielkości RIU i MU.</p> <p><u>Zmiana RIU I MU w kolejnym Roku Gazowym nastąpi w drodze aneksu do Umowy.</u></p> <p>Jeżeli zmiana MU wymagać będzie przebudowy Punktu Zdawczo – Odbiorczego, zmiana ta będzie skuteczna po uruchomieniu przebudowanego Punktu Zdawczo – Odbiorczego. Rozliczenia z tego tytułu będą prowadzone w szczególności w oparciu o postanowienia taryfy Operatora. Sprzedającemu zaś przysługuje prawo do obciążenia Kupującego kwotą wynikającą z powyższych rozliczeń. ”</p>	<p>dostarczenia i po uzgodnieniu z Operatorem możliwości świadczenia usługi przesyłania w odniesieniu do zwiększonych wielkości dostaw Paliwa Gazowego, wyrazi pisemną zgodę na zgłoszone przez Kupującego w trybie ust. 4 i 11 powyżej wielkości RIU i MU.</p> <p>Zwiększenie RIU i MU w kolejnym Roku Gazowym nastąpi w drodze aneksu do Umowy.</p> <p><u>Zmniejszenie RIU i MU w kolejnym Roku Gazowym nie wymaga zawarcia aneksu do Umowy.</u></p> <p>Jeżeli zmiana MU wymagać będzie przebudowy Punktu Zdawczo – Odbiorczego, zmiana ta będzie skuteczna po uruchomieniu przebudowanego Punktu Zdawczo – Odbiorczego. Rozliczenia z tego tytułu będą prowadzone w szczególności w oparciu o postanowienia taryfy Operatora. Sprzedającemu zaś przysługuje prawo do obciążenia Kupującego kwotą wynikającą z powyższych rozliczeń. ”</p>	
6	<p>„KUPUJĄCY w porozumieniu ze SPRZEDAJĄCYM nie później niż na dwa (2) miesiące przed rozpoczęciem każdego Roku Umownego może uaktualnić Moc Umowną określoną w ust. 2.</p> <p><u>Uzgodnienie następuje w drodze aneksu do Umowy.</u>”</p>	<p>„KUPUJĄCY w porozumieniu ze SPRZEDAJĄCYM nie później niż na dwa (2) miesiące przed rozpoczęciem każdego Roku Umownego może uaktualnić Moc Umowną i Roczny Ilości Umowną określonych w ust. 2. Zwiększenie dla kolejnego Roku Umownego Mocy Umownej i Rocznej Ilości Umownej następuje w drodze aneksu do Umowy.</p> <p><u>Zmniejszenie dla kolejnego Roku Umownego Mocy Umownej lub Rocznej Ilości Umownej nie wymaga sporządzenia aneksu do Umowy.</u>”</p>	

Dowód: pismo PGNiG S.A. z 30.07.2014 r. (k. 10-517); pismo PGNiG S.A. z 21.04.2015 r. (k. 1539-1589); pismo PGNiG S.A. z 12.02.2015 r. (k. 948-995)

(24) Aneksy zaproponowane przez PGNiG S.A. innym odbiorcom z grupy 42 umów przewidywały zmiany postanowień zakwestionowanych w punkcie D)4) sentencji Decyzji DOK-8/2013 w zakresie ograniczeń ilościowych, o jakie może zostać zmniejszone zamówienie na ilość paliwa gazowego i/lub moc umowną. Zaproponowane zmiany polegały na usunięciu tych ograniczeń ilościowych.

Poniższa tabela nr 3 szczegółowo przedstawia zakwestionowane postanowienia, propozycje przedstawione przez PGNiG S.A. oraz odbiorców grupy 42 umów, których te postanowienia dotyczyły.

Tabela nr 3

l.p.	Treść zakwestionowanego postanowienia	Treść postanowienia zaoferowanego w wykonaniu decyzji	Nazwa odbiorcy [informacja utajniona]
1	<p>„Kupujący zobowiązany jest określić w Nominacji Rocznej, składanej Sprzedającemu w terminie do dziesiątego (10) sierpnia każdego Roku Gazowego, ilości Paliwa Gazowego, które mają być dostarczane w każdym z Miesiący Gazowych następnego Roku Gazowego. Każde określenie w Nominacji Rocznej ilości Paliwa Gazowego <u>nie może być pomniejszone o więcej niż</u> <u>procent (%)</u> w stosunku do ilości Paliwa Gazowego obowiązującej w danym Roku Gazowym. W razie złożenia w powyższym terminie dwóch lub więcej zamówień wiążące jest ostatnie złożone zamówienie. Jeżeli Kupujący zgłosi Sprzedającemu w Nominacji Rocznej lub w jej Renominacji ilości Paliwa Gazowego, które przekraczają jakiegokolwiek wielkości obowiązujące w Roku Gazowym, w którym składana jest Nominacja Roczna, wówczas Sprzedający, jeśli będzie dysponował dodatkowymi ilościami, udostępni Kupującemu takie dodatkowe ilości Paliwa Gazowego. Warunki zwiększonych dostaw Paliwa Gazowego Strony określą w aneksie do niniejszej Umowy.”</p> <p>„Nominacja Roczna jest składana na każdy Rok Gazowy i określa ilości Paliwa gazowego dostarczanego do Punktu Zdawczo - Odbiorczego w podziale na Miesiące Gazowe. Moc Umowna jest zamawiana na Rok Gazowy przypadający po Roku Gazowym, w którym składane jest zamówienie lub na Rok Gazowy przypadający po Roku Gazowym, w którym składane jest zamówienie i na którykolwiek z czterech (4) Lat Gazowych przypadających po Roku Gazowym, w którym składane jest zamówienie i na którykolwiek z czterech (4) Lat Gazowych przypadających po Roku Gazowym, w którym składane jest zamówienie. Moc Umowna może być zamawiana w różnej wysokości na każdy Rok Gazowy. <u>Zmniejszenie Mocy Umownej na każdy Rok Gazowy nie może wynosić więcej niż</u> <u>procent (%)</u> w stosunku do wielkości Mocy Umownej obowiązującej w Roku Gazowym, w którym składane jest zamówienie. Moc Umowna zamawiana w trybie § 6 ust. 5 pkt. 2) Umowy</p>	<p>„Kupujący zobowiązany jest określić w Nominacji Rocznej, składanej Sprzedającemu w terminie do dziesiątego (10) sierpnia każdego Roku Gazowego, ilości Paliwa Gazowego, które mają być dostarczane w każdym z Miesiący Gazowych następnego Roku Gazowego. W razie złożenia w powyższym terminie dwóch lub więcej zamówień wiążące jest ostatnie złożone zamówienie. Jeżeli Kupujący zgłosi Sprzedającemu w Nominacji Rocznej lub w jej Renominacji ilości Paliwa Gazowego, które przekraczają jakiegokolwiek wielkości obowiązujące w Roku Gazowym, w którym składana jest Nominacja Roczna, wówczas Sprzedający, jeśli będzie dysponował dodatkowymi ilościami, udostępni Kupującemu takie dodatkowe ilości Paliwa Gazowego. Warunki zwiększonych dostaw Paliwa Gazowego Strony określą w aneksie do niniejszej Umowy.”</p> <p>„Nominacja Roczna jest składana na każdy Rok Gazowy i określa ilości Paliwa gazowego dostarczanego do Punktu Zdawczo - Odbiorczego w podziale na Miesiące Gazowe. Moc Umowna jest zamawiana na Rok Gazowy przypadający po Roku Gazowym, w którym składane jest zamówienie lub na Rok Gazowy przypadający po Roku Gazowym, w którym składane jest zamówienie i na którykolwiek z czterech (4) Lat Gazowych przypadających po Roku Gazowym, w którym składane jest zamówienie. Moc Umowna może być zamawiana w różnej wysokości na każdy Rok Gazowy. Moc Umowna zamawiana w trybie § 6 ust. 5 pkt. 2) Umowy określana jest w równej wysokości na każdy Miesiąc Gazowy w danym Roku Gazowym.”</p>	

I.p.	Treść zakwestionowanego postanowienia	Treść postanowienia zaoferowanego w wykonaniu decyzji	Nazwa odbiorcy [informacja utajniona]
	określana jest w równej wysokości na każdy Miesiąc Gazowy w danym Roku Gazowym.”		
2	„Odbiorca zobowiązany jest złożyć Sprzedawcy w terminie do 16 sierpnia [w niektórych umowach 1 grudnia] danego Roku Gazowego, zamówienie ilości Paliwa Gazowego, które ma być dostarczane w poszczególnych Miesiącach Gazowych kolejnego Roku Gazowego oraz określić zamówienie Mocy Umownej na kolejny Rok Gazowy. Każde zamówienie ilości Paliwa Gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej <u>nie może być pomniejszone bądź powiększone o więcej niż</u> <u>procent</u> (%) [w niektórych umowach %] w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej obowiązującej w danym Roku Gazowym. W razie złożenia w powyższym terminie dwóch lub więcej zamówień wiążące jest ostatnie złożone zamówienie.”	„Odbiorca zobowiązany jest złożyć Sprzedawcy w terminie do 16 sierpnia [w niektórych umowach 1 grudnia] danego Roku Gazowego, zamówienie ilości Paliwa Gazowego, które ma być dostarczane w poszczególnych Miesiącach Gazowych kolejnego Roku Gazowego oraz określić zamówienie Mocy Umownej na kolejny Rok Gazowy. Każde zamówienie ilości Paliwa Gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej <u>nie może być powiększone o więcej niż</u> procent (%) [w niektórych umowach %] w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej obowiązującej w danym Roku Gazowym. W razie złożenia w powyższym terminie dwóch lub więcej zamówień wiążące jest ostatnie złożone zamówienie.”	
3	„poniższe ilości w każdym Roku Umownym w Okresie Dostaw (Roczna Ilość Umowna – RIU) <u>nie mniej niż</u> – () m ³ n a nie więcej niż – () m ³ n; z zastrzeżeniem postanowień Artykułu 4.2.4.”	„poniższe ilości w każdym Roku Umownym w Okresie Dostaw (Roczna Ilość Umowna – RIU) <u>nie więcej niż</u> – () m ³ n; z zastrzeżeniem postanowień Artykułu 4.2.4.”	

I.p.	Treść zakwestionowanego postanowienia	Treść postanowienia zaoferowanego w wykonaniu decyzji	Nazwa odbiorcy [informacja utajniona]
	<p>„Nie później niż na sześć (6) miesięcy przed rozpoczęciem każdego Roku Umownego, Kupujący zamówi Roczna Ilość Umowną, którą zamierza odebrać w takim Roku Umownym; z zastrzeżeniem, że Roczne Ilości Umowne <u>nie mogą być mniejsze niż</u> m^3n ani większe niż m^3n, Część zamówionej Rocznej Ilości Umownej w ilości m^3n włączynie w danym Roku Umownym będzie określona jako Paliwo Gazowe I Transzy. Ta część zamówionej Rocznej Ilości Umownej, która przekracza m^3n w danym Roku Umownym będzie określona jako Paliwo Gazowe II Transzy.”</p>	<p>„Nie później niż na sześć (6) miesięcy przed rozpoczęciem każdego Roku Umownego, Kupujący zamówi Roczna Ilość Umowną, którą zamierza odebrać w takim Roku Umownym; z zastrzeżeniem, że Roczne Ilości Umowne <u>nie mogą być większe niż</u> m^3n, Część zamówionej Rocznej Ilości Umownej w ilości m^3n włączynie w danym Roku Umownym będzie określona jako Paliwo Gazowe I Transzy. Ta część zamówionej Rocznej Ilości Umownej, która przekracza m^3n w danym Roku Umownym będzie określona jako Paliwo Gazowe II Transzy.”</p>	
4	<p>„Z zastrzeżeniem ust. 11, Nominacja roczna i zamówienie Mocy umownej składanej na drugi i następne Lata umowne <u>nie mogą być pomniejszone bądź powiększone o więcej niż</u> <u>procent (%)</u> w stosunku do Nominacji rocznej i zamówienia Mocy umownej obowiązujących w pierwszym pełnym Roku umownym. Nominacja roczna i zamówienie Mocy umownej, o których mowa w niniejszym ustępie następuje pisemnie, przy użyciu formularza stanowiącego Załącznik 1A do Umowy. Postanowienia punktu VII Ogólnych warunków umowy stosuje się odpowiednio”</p>	<p>„Z zastrzeżeniem ust. 11, Nominacja roczna i zamówienie Mocy umownej składanej na drugi i następne Lata umowne <u>nie mogą być powiększone</u> o więcej niż <u>procent (%)</u> w stosunku do Nominacji rocznej i zamówienia Mocy umownej obowiązujących w pierwszym pełnym Roku umownym. Nominacja roczna i zamówienie Mocy umownej, o których mowa w niniejszym ustępie następuje pisemnie, przy użyciu formularza stanowiącego Załącznik 1A do Umowy. Postanowienia punktu VII Ogólnych warunków umowy stosuje się odpowiednio.”</p>	
5	<p>„Odbiorca zobowiązany jest złożyć Sprzedawcy w terminie do 16 sierpnia danego Roku Gazowego, zamówienie ilości Paliwa Gazowego, które ma być dostarczane w poszczególnych Miesiącach Gazowych każdego z kolejnych Lat Gazowych, następujących po Roku Gazowym 2009, oraz określić zamówienie Mocy Umownej na każdy z kolejnych Lat Gazowych następujących po Roku Gazowym 2009. Każde zamówienie ilości Paliwa Gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej <u>nie może być pomniejszone bądź powiększone o więcej niż</u> <u>procent (%)</u> w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej obowiązującej w danym Roku Gazowym. W razie złożenia w powyższym terminie dwóch lub więcej zamówień wiążące jest ostatnie złożone zamówienie.”</p>	<p>„Odbiorca zobowiązany jest złożyć Sprzedawcy w terminie do 16 sierpnia danego Roku Gazowego, zamówienie ilości Paliwa Gazowego, które ma być dostarczane w poszczególnych Miesiącach Gazowych każdego z kolejnych Lat Gazowych, następujących po Roku Gazowym 2009, oraz określić zamówienie Mocy Umownej na każdy z kolejnych Lat Gazowych następujących po Roku Gazowym 2009. Każde zamówienie ilości Paliwa Gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej <u>nie może być powiększone</u> o więcej niż <u>procent (%)</u> w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej obowiązującej w danym Roku Gazowym. W razie złożenia w powyższym terminie dwóch lub więcej zamówień wiążące jest ostatnie złożone zamówienie.”</p>	

l.p.	Treść zakwestionowanego postanowienia	Treść postanowienia zaoferowanego w wykonaniu decyzji	Nazwa odbiorcy [informacja utajniona]
6	<p>„Zamówienie ilości Paliwa Gazowego w poszczególnych Miesiącach Gazowych Roku Gazowego 2013 oraz zamówienie Mocy Umownej dla Roku Gazowego 2013 określa Załącznik 1B zaś dla Roku Gazowego 2014 – Załącznik nr 1C. Odbiorca jest zobowiązany złożyć Sprzedawcy ostateczne zamówienie ilości Paliwa Gazowego, które ma być dostarczone w każdym z Miesięcy Gazowych Roku Gazowego odpowiednio 2013 oraz 2014, jak również określić zamówienie Mocy Umownej na Rok gazowy odpowiednio 2013 oraz 2014 w terminie do 16 sierpnia odpowiednio 2012 roku oraz 2013 roku. Każde z zamówień ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej na 2013 oraz 2014 Rok Gazowy, <u>nie może być pomniejszone lub powiększone o więcej niż</u> _____ procent (%) w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej określonych odpowiednio w Załączniku nr 1B oraz Załączniku nr 1C. W przypadku, gdy Odbiorca nie złoży zamówienia ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej w powyższym terminie dla danego Roku Gazowego, wiążące dla Sprzedawcy będą ilości wskazane odpowiednio w Załączniku nr 1B oraz Załączniku nr 1C. Postanowienia ust. 2 lit. c) ppkt (c) - (j) stosuje się odpowiednio.”</p>	<p>„Zamówienie ilości Paliwa Gazowego w poszczególnych Miesiącach Gazowych Roku Gazowego 2013 oraz zamówienie Mocy Umownej dla Roku Gazowego 2013 określa Załącznik 1B zaś dla Roku Gazowego 2014 – Załącznik nr 1C. Odbiorca jest zobowiązany złożyć Sprzedawcy ostateczne zamówienie ilości Paliwa Gazowego, które ma być dostarczone w każdym z Miesięcy Gazowych Roku Gazowego odpowiednio 2013 oraz 2014, jak również określić zamówienie Mocy Umownej na Rok gazowy odpowiednio 2013 oraz 2014 w terminie do 16 sierpnia odpowiednio 2012 roku oraz 2013 roku. Każde z zamówień ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej na 2013 oraz 2014 Rok Gazowy, <u>nie może być powiększone</u> o więcej niż _____ procent (%) w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej określonych odpowiednio w Załączniku nr 1B oraz Załączniku nr 1C. W przypadku, gdy Odbiorca nie złoży zamówienia ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej w powyższym terminie dla danego Roku Gazowego, wiążące dla Sprzedawcy będą ilości wskazane odpowiednio w Załączniku nr 1B oraz Załączniku nr 1C. Postanowienia ust. 2 lit. c) ppkt (c) - (j) stosuje się odpowiednio.”</p>	
	<p>„(i) Z zastrzeżeniem poniższego (ii), (iii) i (iv), każde zamówienie ilości Paliwa Gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej nie może być pomniejszone bądź powiększone o więcej niż _____ procent (%) w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej obowiązującej w danym Roku Gazowym. (ii) Odbiorca, w związku z prowadzonym postojem remontowym, może nie częściej niż raz na cztery Lata Gazowe złożyć zamówienie ilości Paliwa Gazowego i Mocy Umownej, które nie może być pomniejszone o więcej niż _____ procent (%) w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej obowiązującej w Roku Gazowym poprzedzającym Rok, na który zamawiane jest Paliwo Gazowe. (iii) Zamówienie ilości Paliwa</p>	<p>Postanowienie zostało skreślone.</p>	

I.p.	Treść zakwestionowanego postanowienia	Treść postanowienia zaoferowanego w wykonaniu decyzji	Nazwa odbiorcy [informacja utajniona]
	<p>Gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej na Rok Gazowy bezpośrednio następujący po Roku Gazowym, w którym nastąpił postój remontowy wskazany w powyższym (ii), nie może być pomniejszone bądź powiększone o więcej niż procent (%) w stosunku do ilości Paliwa gazowego oraz Mocy Umownej obowiązującej w roku Gazowym poprzedzającym Rok Gazowy w którym nastąpił postój remontowy.</p> <p>(v) Począwszy od Roku Gazowego 2016 Odbiorca będzie uprawniony do składania zamówienia Paliwa Gazowego na ilości nie mniejsze niż m3/rok, przy czym Odbiorca składa takie zamówienie co najmniej na dwadzieścia cztery (24) Miesiące Gazowe przed rozpoczęciem Roku Gazowego, którego takie zamówienie ma dotyczyć. Dla uniknięcia wszelkich wątpliwości Odbiorca powinien złożyć zamówienie na Paliwo Gazowe na Rok Gazowy 2016 w ilościach, o których mowa powyżej, nie później niż do 31 grudnia Roku Gazowego 2014.”.</p>		
7	<p>„Odbiorca zobowiązany jest określić w Nominacji Rocznej, składanej Sprzedawcy w terminie do 30 sierpnia danego Roku Gazowego, ilości Paliwa Gazowego, które ma być dostarczane w poszczególnych Miesiącach Gazowych następnego Roku Gazowego oraz określić zamówienie Mocy Umownej Ciągłej oraz MUP na kolejny Rok Gazowy. Każde określenie w Nominacji Rocznej ilości Paliwa Gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej Ciągłej oraz MUP <u>nie może być pomniejszone bądź powiększone o więcej niż procent (%) w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej Ciągłej oraz MUP obowiązującej w danym Roku Gazowym. W razie złożenia w powyższym terminie dwóch lub więcej zamówień wiążące jest ostatnie złożone zamówienie.</u>”</p>	<p>„Odbiorca zobowiązany jest określić w Nominacji Rocznej, składanej Sprzedawcy w terminie do 30 sierpnia danego Roku Gazowego, ilości Paliwa Gazowego, które ma być dostarczane w poszczególnych Miesiącach Gazowych następnego Roku Gazowego oraz określić zamówienie Mocy Umownej Ciągłej oraz MUP na kolejny Rok Gazowy. Każde określenie w Nominacji Rocznej ilości Paliwa Gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej Ciągłej oraz MUP <u>nie może być powiększone o więcej niż procent (%) w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej Ciągłej oraz MUP obowiązującej w danym Roku Gazowym. W razie złożenia w powyższym terminie dwóch lub więcej zamówień wiążące jest ostatnie złożone zamówienie.</u>”</p>	
8	<p>„zgłoszone zapotrzebowanie nie może być niższe od wielkości umownych Roku Umownego poprzedzającego ostatni rok cyklu;”</p>	<p>Postanowienie zostało skreślone.</p>	
9	<p>„Z zastrzeżeniem ust. 2 lit. b), Odbiorca zobowiązany jest określić w Nominacji Rocznej, składanej Sprzedawcy w terminie do 31 sierpnia</p>	<p>„Z zastrzeżeniem ust. 2 lit. b), Odbiorca zobowiązany jest określić w Nominacji Rocznej, składanej Sprzedawcy w terminie do 31 sierpnia danego Roku Gazowego, ilości</p>	

I.p.	Treść zakwestionowanego postanowienia	Treść postanowienia zaoferowanego w wykonaniu decyzji	Nazwa odbiorcy [informacja utajniona]
	<p>danego Roku Gazowego, ilości Paliwa Gazowego, które mają być dostarczane w poszczególnych Miesiącach Gazowych następnego Roku Gazowego oraz określić zamówienie Mocy Umownej na kolejny Rok Gazowy. Każde określenie w Nominacji Rocznej ilości Paliwa Gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej <u>nie może być pomniejszone o więcej niż procent (%)</u> w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej obowiązującej w danym Roku Gazowym. Zwiększenie zamówienia na ilość Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej w Nominacji Rocznej na następny Rok Gazowy wymaga uprzedniej zgody Sprzedawcy. W razie złożenia w powyższym terminie dwóch lub więcej zamówień, wiążące jest ostatnie złożone zamówienie.”</p>	<p>Paliwa Gazowego, które mają być dostarczane w poszczególnych Miesiącach Gazowych następnego Roku Gazowego oraz określić zamówienie Mocy Umownej na kolejny Rok Gazowy. Zwiększenie zamówienia na ilość Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej w Nominacji Rocznej na następny Rok Gazowy wymaga uprzedniej zgody Sprzedawcy. W razie złożenia w powyższym terminie dwóch lub więcej zamówień, wiążące jest ostatnie złożone zamówienie. Zwiększenie zamówionej Mocy Umownej lub ilości Paliwa Gazowego może nastąpić w formie aneksu do umowy. Zmniejszenie dla kolejnego roku umownego Mocy Umownej lub ilości Paliwa Gazowego nie wymaga zawarcia aneksu do Umowy.”</p>	

Dowód: pismo PGNiG S.A. z 30.07.2014 r. (k. 10-517); pismo PGNiG S.A. z 21.04.2015 r. (k. 1539-1589); pismo PGNiG S.A. z 12.02.2015 r. (k. 948-995).

- (25) Aneksy zaproponowane przez PGNiG S.A. innej kategorii odbiorców z grupy 42 umów **przewidywały zmiany** postanowień zakwestionowanych w punkcie I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013 w zakresie **ograniczeń ilości, o jaką może zostać zmniejszone zamówienie na ilość paliwa gazowego i/lub moc umowną oraz wymogu zawarcia aneksu do umowy lub wyrażenia uprzedniej zgody przez sprzedawcę.** Zaproponowane zmiany polegały na usunięciu tych wymogów i ograniczeń ilościowych. Poniższa tabela nr 4 szczegółowo przedstawia zakwestionowane postanowienia, propozycje przedstawione przez PGNiG S.A. oraz odbiorców, których te postanowienia dotyczą.

Tabela nr 4

l.p.	Treść zakwestionowanego postanowienia	Treść postanowienia zaoferowanego w wykonaniu decyzji	Nazwa odbiorcy [informacja utajniona]
1	<p>„Zamówienie MU i RIU mogą ulec zmianie na warunkach określonych poniżej.</p> <p>Nie później niż w terminie okresowym w ust. 4 [ust.3] powyżej Kupujący zgłaszając Sprzedającemu Nominację Roczną może wnioskować o zmianę MU i RIU dla kolejnego Roku Gazowego poprzez ich zmniejszenie lub zwiększenie.</p> <p><u>Pomniejszenie MU i RIU nie może wynosić więcej niż procent (%) w stosunku do wielkości MU oraz RIU ustalonych w ust. 2 [ust. 1] powyżej.</u> Zwiększenie zapotrzebowania w zakresie RIU w stosunku do zatwierdzonej Nominacji Rocznej na obowiązujący Rok Gazowy wymaga zgody Sprzedającego i Operatora [OSP]. W takim przypadku ostatnie zdanie ust. 14 [ust. 13] poniżej stosuje się odpowiednio. Wylacza się możliwość zmiany MU w trakcie Roku Gazowego.</p> <p>W przypadku braku zgłoszenia Nominacji Rocznej albo w przypadku nie przestrzegania zasad zgłaszania tej Nominacji określonych w Umowie – Sprzedający uzna za zgłoszone na kolejny Rok Gazowy MU i RIU w wielkości ostatnio obowiązującej w danym Roku Gazowym</p> <p>Wielkości, o których mowa w niniejszym ustępie, a także RIU określone w ust. 2 [ust.1] powyżej będą obowiązywać Strony pod warunkiem ich zatwierdzenia przez Operatora [OSP i OSD].”</p>	<p>„Zamówienie MU i RIU mogą ulec zmianie na warunkach określonych poniżej.</p> <p>Nie później niż w terminie okresowym w ust. 4 powyżej Kupujący zgłaszając Sprzedającemu Nominację Roczną może wnioskować o zmianę MU i RIU dla kolejnego Roku Gazowego poprzez ich zmniejszenie lub zwiększenie. Zwiększenie zapotrzebowania w zakresie RIU w stosunku do zatwierdzonej Nominacji Rocznej na obowiązujący Rok Gazowy wymaga zgody Sprzedającego i Operatora. Wylacza się możliwość zmiany MU w trakcie Roku Gazowego.</p> <p>W przypadku braku zgłoszenia Nominacji Rocznej albo w przypadku nie przestrzegania zasad zgłaszania tej Nominacji określonych w Umowie – Sprzedający uzna za zgłoszone na kolejny Rok Gazowy MU i RIU w wielkości ostatnio obowiązującej w danym Roku Gazowym</p> <p>Wielkości, o których mowa w niniejszym ustępie, a także RIU określone w ust. 2 powyżej będą obowiązywać Strony pod warunkiem ich zatwierdzenia przez Operatora.”</p>	
	<p>„Do 20 grudnia danego Roku Gazowego Sprzedający, po sprawdzeniu możliwości dostawy i po uzgodnieniu z Operatorem możliwości świadczenia usługi przesyłania w odniesieniu do zmienionych wielkości dostaw Paliwa Gazowego, wyrazi [może wyrazić] pisemną zgodę na zgłoszone przez Kupującego w trybie ust. 4 i 11 [ust. 3 i 10] powyżej wielkości RIU i MU.</p> <p><u>Zmiana RIU i MU w kolejnym Roku Gazowym nastąpi w drodze aneksu do Umowy [wymaga zmiany Umowy].</u> Jeżeli zmiana MU wymagać będzie przebudowy Punktu Zdawczo – Odbiorczego, zmiana ta będzie skuteczna po uruchomieniu przebudowanego Punktu Zdawczo – Odbiorczego. Rozliczenia z tego tytułu będą prowadzone w szczególności w oparciu o postanowienia Taryfy Operatora.”</p>	<p>„Do 20 grudnia danego Roku Gazowego Sprzedający, po sprawdzeniu możliwości dostawy i po uzgodnieniu z Operatorem możliwości świadczenia usługi przesyłania w odniesieniu do zmienionych wielkości dostaw Paliwa Gazowego, wyrazi pisemną zgodę na zgłoszone zwiększenie przez Kupującego w trybie ust. 4 i 11 powyżej wielkości RIU i MU. Zwiększenie RIU i MU w kolejnym Roku Gazowym nastąpi w drodze aneksu do Umowy. <u>Zmniejszenie MU lub RIU dla kolejnego Roku Gazowego nie wymaga zawarcia aneksu do Umowy.</u> Jeżeli zmiana MU wymagać będzie przebudowy Punktu Zdawczo – Odbiorczego, zmiana ta będzie skuteczna po uruchomieniu przebudowanego Punktu Zdawczo – Odbiorczego. Rozliczenia z tego tytułu będą prowadzone w szczególności w oparciu o postanowienia Taryfy Operatora.”</p>	

I.p.	Treść zakwestionowanego postanowienia	Treść postanowienia zaoferowanego w wykonaniu decyzji	Nazwa odbiorcy [informacja utajniona]
	<p>„Jeżeli Kupujący zgłosi Sprzedawcy w Nominacji Rocznej lub w jej Renominacji ilości Paliwa Gazowego, które przekraczają jakiegokolwiek wielkości określone w ust. 2 [ust. 1] powyżej, wówczas Sprzedawca, jeżeli uzyska zgodę Operatora [OSP] oraz jeśli Sprzedawca będzie dysponował dodatkowymi ilościami, udostępni Kupującemu takie dodatkowe ilości Paliwa Gazowego. Warunki zwiększonych dostaw Strony określą w aneksie do niniejszej Umowy. Zwiększone zgodnie z niniejszym ustępem wielkości podlegają zmniejszeniu tylko do poziomu określonego w ust. 2 [ust.1] powyżej dla pierwszego Roku Gazowego to jest m^3/rok [m^3/rok], lub poziomu wynikającego z obowiązującego w tym zakresie aneksu, którakolwiek z tych wielkości okaże się większa i o ile wyrazi na to zgodę Operator [OSP].”</p>	<p>„Jeżeli Kupujący zgłosi Sprzedawcy w Nominacji Rocznej lub w jej Renominacji ilości Paliwa Gazowego, które przekraczają jakiegokolwiek wielkości określone w ust. 2 powyżej, wówczas Sprzedawca, jeżeli uzyska zgodę Operatora oraz jeśli Sprzedawca będzie dysponował dodatkowymi ilościami, udostępni Kupującemu takie dodatkowe ilości Paliwa Gazowego. Warunki zwiększonych dostaw Strony określą w aneksie do niniejszej Umowy.”</p>	
2	<p>„Odbiorca zobowiązany jest określić w Nominacji Rocznej, składanej Sprzedawcy w terminie do dziesiątego (10) sierpnia każdego Roku Gazowego, ilości Paliwa Gazowego, które mają być dostarczane w każdym z Miesiący Gazowych następnego Roku Gazowego. Każde określenie w Nominacji Rocznej <u>ilości Paliwa Gazowego nie może być pomniejszone bądź powiększone o więcej niż procent (%) w stosunku do ilości Paliwa Gazowego obowiązującej w danym Roku Gazowym. <u>Zwiększenie lub zmniejszenie zamówienia na ilości Paliwa Gazowego w Nominacji Rocznej na następny Rok Gazowy o więcej niż procent (%) wymaga uprzedniej zgody Sprzedawcy. W razie złożenia w powyższym terminie dwóch lub więcej zamówień wiążące jest ostatnie złożone zamówienie.</u>”</u></p>	<p>„Odbiorca zobowiązany jest określić w Nominacji Rocznej, składanej Sprzedawcy w terminie do dziesiątego (10) sierpnia każdego Roku Gazowego, ilości Paliwa Gazowego, które mają być dostarczane w każdym z Miesiący Gazowych następnego Roku Gazowego. Każde określenie w Nominacji Rocznej ilości Paliwa Gazowego <u>nie może być powiększone o więcej niż procent (%) w stosunku do ilości Paliwa Gazowego obowiązującej w danym Roku Gazowym. <u>Zwiększenie zamówienia na ilości Paliwa Gazowego w Nominacji Rocznej na następny Rok Gazowy o więcej niż procent (%) wymaga uprzedniej zgody Sprzedawcy. W razie złożenia w powyższym terminie dwóch lub więcej zamówień wiążące jest ostatnie złożone zamówienie.</u>”</u></p> <p>zostaje zastąpione następującym postanowieniem:</p>	
	<p>„Nominacja Roczna jest składana na każdy Rok Gazowy i określa ilości Paliwa gazowego dostarczanego do Obiektu Odbiorcy w podziale na Miesiące Gazowe. Moc Umowna jest zamawiana na Rok Gazowy przypadający po Roku Gazowym, w którym składane jest zamówienie lub na Rok Gazowy przypadający po Roku Gazowym, w którym składane jest zamówienie i na którykolwiek z czterech (4) Lat Gazowych przypadających po Roku Gazowym, w którym składane jest zamówienie. Moc Umowna może być zamawiana w różnej wysokości na każdy Rok Gazowy. <u>Zmniejszenie Mocy Umownej</u></p>	<p>„Nominacja Roczna jest składana na każdy Rok Gazowy i określa ilości Paliwa gazowego dostarczanego do Obiektu Odbiorcy w podziale na Miesiące Gazowe. Moc Umowna jest zamawiana na Rok Gazowy przypadający po Roku Gazowym, w którym składane jest zamówienie lub na Rok Gazowy przypadający po Roku Gazowym, w którym składane jest zamówienie i na którykolwiek z czterech (4) Lat Gazowych przypadających po Roku Gazowym, w którym składane jest zamówienie. Moc Umowna może być zamawiana w różnej wysokości na każdy Rok Gazowy. Moc Umowna zamawiana w</p>	

I.p.	Treść zakwestionowanego postanowienia	Treść postanowienia zaoferowanego w wykonaniu decyzji	Nazwa odbiorcy [informacja utajniona]
	<p>na każdy Rok Gazowy <u>nie może wynosić więcej niż</u> <u>procent (%)</u> w stosunku do wielkości Mocy Umownej obowiązującej w Roku Gazowym, w którym składane jest zamówienie. <u>Zmniejszenie Mocy Umownej na następny Rok Gazowy o więcej niż</u> <u>procent (%)</u> wymaga <u>uprzedniej zgody Sprzedawcy</u>. Moc Umowna zamawiana w trybie § 5 ust. 5 pkt. 2) Umowy określana jest w równej wysokości na każdy Miesiąc Gazowy w danym Roku gazowym.”</p>	<p>trybie § 5 ust. 5 pkt. 2) Umowy określana jest w równej wysokości na każdy Miesiąc Gazowy w danym Roku gazowym.”</p>	
3	<p>„Odbiorca zobowiązany jest złożyć Sprzedawcy w terminie do 1 grudnia [w niektórych umowach 16 sierpnia] danego Roku Gazowego, zamówienie ilości Paliwa Gazowego, które ma być dostarczane w poszczególnych Miesiącach Gazowych kolejnego Roku Gazowego oraz określić zamówienie Mocy Umownej na kolejny Rok Gazowy. Każde zamówienie ilości Paliwa Gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej <u>nie może być pomniejszone bądź powiększone o więcej niż</u> <u>procent (%)</u> [w niektórych umowach %] w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej obowiązującej w danym Roku Gazowym. <u>Zwiększenie lub zmniejszenie</u> zamówienia na ilości Paliwa Gazowego oraz Moc Umowną w Nominacji Rocznej na następny Rok Gazowy <u>o więcej niż</u> <u>procent (%)</u> wymaga <u>uprzedniej zgody Sprzedawcy</u>. W razie złożenia w powyższym terminie dwóch lub więcej zamówień wiążące jest ostatnie złożone zamówienie.”</p>	<p>„Odbiorca zobowiązany jest złożyć Sprzedawcy w terminie do 1 grudnia [w niektórych umowach 16 sierpnia] danego Roku Gazowego, zamówienie ilości Paliwa Gazowego, które ma być dostarczane w poszczególnych Miesiącach Gazowych kolejnego Roku Gazowego oraz określić zamówienie Mocy Umownej na kolejny Rok Gazowy. Każde zamówienie ilości Paliwa Gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej <u>nie może być powiększone o</u> <u>więcej niż</u> <u>procent (%)</u> [w niektórych umowach %] w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej obowiązującej w danym Roku Gazowym. <u>Zwiększenie zamówienia</u> na ilości Paliwa Gazowego oraz Moc Umowną w Nominacji Rocznej na następny Rok Gazowy <u>o więcej niż</u> <u>procent (%)</u> wymaga <u>uprzedniej zgody Sprzedawcy</u>. [W niektórych umowach także. „w razie złożenia w powyższym terminie dwóch lub więcej zamówień wiążące jest ostatnie złożone zamówienie.”]</p>	
4	<p>„Odbiorca zobowiązany jest określić w Nominacji Rocznej, składanej Sprzedawcy w terminie do 16 sierpnia danego Roku Gazowego, ilości Paliwa Gazowego, które mają być dostarczane w poszczególnych Miesiącach Gazowych następnego Roku Gazowego oraz określić zamówienie Mocy Umownej na kolejny Rok Gazowy. Każde określenie w Nominacji Rocznej ilości Paliwa Gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej <u>nie może być pomniejszone bądź powiększone o więcej niż</u> <u>procent (%)</u> w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej obowiązującej w danym Roku Gazowym. <u>Zwiększenie lub zmniejszenie</u> zamówienia na ilości Paliwa Gazowego oraz Moc Umowną w Nominacji Rocznej na następny Rok Gazowy <u>o więcej niż</u> <u>procent (%)</u> wymaga <u>uprzedniej zgody Sprzedawcy</u>. W razie złożenia w powyższym terminie</p>	<p>„Odbiorca zobowiązany jest określić w Nominacji Rocznej, składanej Sprzedawcy w terminie do 16 sierpnia danego Roku Gazowego, ilości Paliwa Gazowego, które mają być dostarczane w poszczególnych Miesiącach Gazowych następnego Roku Gazowego oraz określić zamówienie Mocy Umownej na kolejny Rok Gazowy. Każde określenie w Nominacji Rocznej ilości Paliwa Gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej <u>nie może być powiększone o</u> <u>więcej niż</u> <u>procent (%)</u> w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej obowiązującej w danym Roku Gazowym. <u>Zwiększenie zamówienia</u> na ilości Paliwa Gazowego oraz Moc Umowną w Nominacji Rocznej na następny Rok Gazowy <u>o więcej niż</u> <u>procent (%)</u> wymaga <u>uprzedniej zgody Sprzedawcy</u>. W razie złożenia w powyższym terminie dwóch lub więcej</p>	

I.p.	Treść zakwestionowanego postanowienia	Treść postanowienia zaoferowanego w wykonaniu decyzji	Nazwa odbiorcy [informacja utajniona]
	dwóch lub więcej zamówień wiążące jest ostatnie złożone zamówienie.”	zamówień wiążące jest ostatnie złożone zamówienie.”	
5	<p>„Z zastrzeżeniem § 4 ust. 3, KUPUJĄCY – nie później niż na 60 dni przed końcem każdego Roku Umownego – zgłasza SPRZEDAJĄCEMU wielkość RIU w granicach +/- % w stosunku do wielkości określonych w § 4 ust. 1 lit. b/, na cały następny rok, z uwzględnieniem szacunkowych wielkości odbioru paliwa gazowego w każdym Miesiącu Umownym danego Roku Umownego. <u>Zmiana zamówionej RIU następuje w formie aneksu. O ile KUPUJĄCY nie zgłosi w w/w terminie wniosku o zaktualizowanie zamówionej RIU – obowiązuje RIU, określone w § 4 ust. 1 lit. b/.</u>”</p> <p>„Z zastrzeżeniem § 4 ust. 3, KUPUJĄCY – nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem kolejnego Roku Umownego – zgłasza SPRZEDAJĄCEMU zaktualizowaną wielkość Mocy Umownej, w granicach +/- % w stosunku do wielkości określonych w § 4 ust. 1 lit. a/, na cały następny rok w wielkości stałej. <u>Zmiana zamówionej Mocy Umownej następuje w formie aneksu. O ile KUPUJĄCY nie zgłosi w w/w terminie wniosku o zaktualizowanie zamówionej Mocy Umownej – obowiązuje Moc Umowna, określona w § 4 ust. 1 lit. a/.</u>”</p>	<p>„Z zastrzeżeniem § 4 ust. 3, KUPUJĄCY – nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem kolejnego Roku Umownego – zgłasza SPRZEDAJĄCEMU zaktualizowaną wielkość Mocy Umownej, która <u>nie może być powiększona o więcej niż %</u> w stosunku do wielkości określonych w § 4 ust. 1 lit. a/, na cały następny rok w wielkości stałej. Zwiększenie Mocy Umownej następuje w formie aneksu. <u>Zmniejszenie dla kolejnego Roku Umownego Mocy Umownej nie wymaga sporządzenia aneksu do Umowy. O ile KUPUJĄCY nie zgłosi w w/w terminie wniosku o zaktualizowanie zamówionej Mocy Umownej – obowiązuje Moc Umowna, określona w § 4 ust. 1 lit. a/.</u>”</p> <p>„Z zastrzeżeniem § 4 ust. 3, KUPUJĄCY – nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem kolejnego Roku Umownego – zgłasza SPRZEDAJĄCEMU zaktualizowaną wielkość Mocy Umownej, która nie może być powiększona o więcej niż % w stosunku do wielkości określonych w § 4 ust. 1 lit. a/, na cały następny rok w wielkości stałej. Zwiększenie Mocy Umownej następuje w formie aneksu. Zmniejszenie dla kolejnego Roku Umownego Mocy Umownej nie wymaga sporządzenia aneksu do Umowy. <u>O ile KUPUJĄCY nie zgłosi w w/w terminie wniosku o zaktualizowanie zamówionej Mocy Umownej – obowiązuje Moc Umowna, określona w § 4 ust. 1 lit. a/.</u>”</p>	
6	„Kupujący zobowiązany jest określić w Nominacji Rocznej, składanej Sprzedającemu w terminie do 16 sierpnia danego Roku Umownego, ilości paliwa gazowego, które ma być dostarczane w poszczególnych Miesiącach Umownych kolejnego Roku Umownego oraz określić zamówienie Mocy Umownej na kolejny Rok Umowny. Każde określenie w Nominacji Rocznej ilości paliwa gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej <u>nie może być pomniejszone bądź powiększone o więcej niż procent (%) w stosunku do ilości paliwa gazowego oraz Mocy Umownej obowiązującej w danym Roku Umownym. W razie złożenia w powyższym terminie dwóch lub więcej zamówień</u>	„Kupujący zobowiązany jest określić w Nominacji Rocznej, składanej Sprzedającemu w terminie do 16 sierpnia danego Roku Umownego, ilości paliwa gazowego, które ma być dostarczane w poszczególnych Miesiącach Umownych kolejnego Roku Umownego oraz określić zamówienie Mocy Umownej na kolejny Rok Umowny. Każde określenie w Nominacji Rocznej ilości paliwa gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej <u>nie może być powiększone o więcej niż procent (%) w stosunku do ilości paliwa gazowego oraz Mocy Umownej obowiązującej w danym Roku Umownym. W razie złożenia w powyższym terminie dwóch lub więcej zamówień wiążące jest</u>	

I.p.	Treść zakwestionowanego postanowienia	Treść postanowienia zaoferowanego w wykonaniu decyzji	Nazwa odbiorcy [informacja utajniona]
	<p>wiążące jest ostatnie złożone zamówienie.”</p> <p><u>„Złożenie Nominacji Rocznej oraz zamówienie Mocy Umownej na kolejne Lata Umowne, wymaga zmiany Umowy.”</u></p>	<p>ostatnie złożone zamówienie.”</p> <p><u>„Zwiększenie w Nominacji Rocznej na kolejne Lata Umowne Rocznej Ilości Umownej oraz Mocy Umownej, wymaga zmiany Umowy. <u>Zmniejszenie Nominacji Rocznej na kolejne Lata Umowne Rocznej Ilości Umownej lub Mocy Umownej, nie wymaga zmiany Umowy.</u>”</u></p>	
7	<p>„Odbiorca zobowiązany jest złożyć Sprzedawcy w terminie do 1 grudnia danego Roku Gazowego, zamówienie ilości Paliwa Gazowego, które ma być dostarczone w poszczególnych Miesiącach Gazowych kolejnego Roku Gazowego oraz określić zamówienie Mocy Umownej na kolejny Rok Gazowy. Każde zamówienie ilości Paliwa Gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej na kolejny Rok Gazowy <u>nie może być pomniejszone bądź powiększone o więcej niż _____ procent (%) w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej obowiązującej w danym Roku Gazowym. <u>Pomniejszenie bądź powiększenie zamówienia ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej na kolejny Rok Gazowy o więcej niż _____ procent (%) wymaga uprzedniej zgody Sprzedawcy.</u>”</u></p>	<p>„Odbiorca zobowiązany jest złożyć Sprzedawcy w terminie do 1 grudnia danego Roku Gazowego, zamówienie ilości Paliwa Gazowego, które ma być dostarczone w poszczególnych Miesiącach Gazowych kolejnego Roku Gazowego oraz określić zamówienie Mocy Umownej na kolejny Rok Gazowy. Każde zamówienie ilości Paliwa Gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej na kolejny Rok Gazowy <u>nie może być powiększone o więcej niż _____ procent (%) w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej obowiązującej w danym Roku Gazowym. <u>Powiększenie zamówienia ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej na kolejny Rok Gazowy o więcej niż _____ procent (%) wymaga uprzedniej zgody Sprzedawcy.</u>”</u></p>	
8	<p>„Odbiorca zobowiązany jest określić w Nominacji Rocznej, składanej Sprzedawcy w terminie do 16 sierpnia danego Roku Gazowego, ilości Paliwa Gazowego, które mają być dostarczane w poszczególnych Miesiącach Gazowych następnego Roku Gazowego oraz określić zamówienie Mocy Umownej na kolejny Rok Gazowy. Każde określenie w Nominacji Rocznej ilości Paliwa Gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej <u>nie może być pomniejszone bądź powiększone o więcej niż _____ procent (%) w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej obowiązującej w danym Roku Gazowym. <u>Pod warunkiem zawarcia z PGNiG S.A. Oddział w Sanoku umowy sprzedaży gazu i nie wcześniej niż począwszy od roku kalendarzowego, w którym nastąpi rozpoczęcie sprzedaży gazu z tego złoża, określenie w Nominacji Rocznej ilości Paliwa Gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej nie będzie mogło zostać pomniejszone bądź powiększone o więcej niż _____ procent (%) w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz</u></u></p>	<p>„Odbiorca zobowiązany jest określić w Nominacji Rocznej, składanej Sprzedawcy w terminie do 16 sierpnia danego Roku Gazowego, ilości Paliwa Gazowego, które mają być dostarczane w poszczególnych Miesiącach Gazowych następnego Roku Gazowego oraz określić zamówienie Mocy Umownej na kolejny Rok Gazowy. Każde określenie w Nominacji Rocznej ilości Paliwa Gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej <u>nie może być powiększone o więcej niż _____ procent (%) w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej obowiązującej w danym Roku Gazowym. Pod warunkiem zawarcia z PGNiG S.A. Oddział w Sanoku umowy sprzedaży gazu i nie wcześniej niż począwszy od roku kalendarzowego, w którym nastąpi rozpoczęcie sprzedaży gazu z tego złoża, określenie w Nominacji Rocznej ilości Paliwa Gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej <u>nie będzie mogło zostać powiększone o więcej niż _____ procent (%) w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej obowiązującej w danym Roku</u></u></p>	

I.p.	Treść zakwestionowanego postanowienia	Treść postanowienia zaoferowanego w wykonaniu decyzji	Nazwa odbiorcy [informacja utajniona]
	<p>Mocy Umownej obowiązującej w danym Roku Gazowym. W takiej sytuacji, Odbiorca przesyłając powyższe zamówienie do Sprzedawcy jest zobowiązany powołać się na okoliczność zawarcia takiej umowy pod rygorem przyjęcia przez Sprzedawcę, jako wiążącego, ostatnio złożonego zamówienia. W razie złożenia w powyższym terminie dwóch lub więcej zamówień wiążące jest ostatnie złożone zamówienie.”</p>	<p>Gazowym. W takiej sytuacji, Odbiorca przesyłając powyższe zamówienie do Sprzedawcy jest zobowiązany powołać się na okoliczność zawarcia takiej umowy pod rygorem przyjęcia przez Sprzedawcę, jako wiążącego, ostatnio złożonego zamówienia. W razie złożenia w powyższym terminie dwóch lub więcej zamówień wiążące jest ostatnie złożone zamówienie.”</p>	
9	<p>„Zamówienie ilości Paliwa gazowego, rozumianego jako suma ilości Paliwa gazowego dla Umów, na każdy następny Rok gazowy <u>nie może być pomniejszone bądź powiększone przez Klienta o więcej niż</u> <u>procent (%)</u> w stosunku do sumy ilości Paliwa gazowego dla okresu 1.01 -31.12.13 w wysokości m³. <u>Po uzyskaniu uprzedniej zgody PGNiG, Klient uprawniony będzie do zamówienia Paliwa gazowego w ilości mniejszej lub większej.</u>”</p>	<p>Postanowienie skreślono</p>	
10	<p>„Zamówienie ilości Paliwa Gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej <u>pomniejszone bądź powiększone o więcej niż</u> <u>procent (%)</u> w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej obowiązującej w danym Roku Gazowym w ramach zakresu ustalonego w warunkach przyłączenia lub wynikającej z przepustowości zainstalowanego Układu Pomiarowego wiąże Sprzedawcę, <u>pod warunkiem niezgłoszenia przez OSD i OSP zastrzeżeń do złożonego zamówienia.</u> W przypadku zgłoszenia przez OSD lub OSP zastrzeżeń do złożonego zamówienia, postanowienia podpunktu (e) stosuje się odpowiednio. Zastrzeżenia zgłoszone przez OSD i OSP wymagają uzasadnienia.”</p> <p>„Zamówienie ilości Paliwa Gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej <u>powiększone lub pomniejszone o więcej niż</u> <u>procent (%)</u> w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej obowiązującej w danym Roku Gazowym <u>wymaga zgody Sprzedawcy oraz OSP i OSD na zasadach określonych w niniejszym § 5. Brak zgody Sprzedawcy oraz OSD i OSP wymaga uzasadnienia.</u>”</p>	<p>„Zamówienie ilości Paliwa Gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej <u>powiększone o więcej niż</u> <u>procent (%)</u> w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej obowiązującej w danym Roku Gazowym w ramach zakresu ustalonego w warunkach przyłączenia lub wynikającej z przepustowości zainstalowanego Układu Pomiarowego wiąże Sprzedawcę, <u>pod warunkiem niezgłoszenia przez OSD i OSP zastrzeżeń do złożonego zamówienia.</u> W przypadku zgłoszenia przez OSD lub OSP zastrzeżeń do złożonego zamówienia, postanowienia podpunktu (e) stosuje się odpowiednio. Zastrzeżenia zgłoszone przez OSD i OSP wymagają uzasadnienia.”</p> <p>„Zamówienie ilości Paliwa Gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej <u>powiększone o więcej niż</u> <u>procent (%)</u> w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej obowiązującej w danym Roku Gazowym <u>wymaga zgody Sprzedawcy oraz OSP i OSD na zasadach określonych w niniejszym § 5. Brak zgody Sprzedawcy oraz OSD i OSP wymaga uzasadnienia.</u>”</p>	

Dowód: pismo PGNiG S.A. z 30.07.2014 r. (k. 10-517); pismo PGNiG S.A. z 21.04.2015 r. (k. 1539-1589); pismo PGNiG S.A. z 12.02.2015 r. (k. 948-995)

(26) Zgodnie z treścią ofert skierowanych do ww. odbiorców z grupy 42 umów PGNiG S.A. jednocześnie z zaproponowaniem powyższych zmian **wprowadził nowe postanowienia, lub zmiany w postanowieniach już istniejących**, dotyczące minimalnych ilości rocznych, które dany odbiorca jest zobowiązany odebrać. Postanowienia te oparte zostały na formule „**bierz lub płć**”, zgodnie z którą odbiorca paliwa gazowego zobowiązuje się odebrać określoną procentowo część zamówienia składanego na dany rok gazowy (ten procentowy próg wyznacza tzw. minimalną ilość roczną). W przypadku gdy dany odbiorca odbierze paliwo gazowe w ilości poniżej minimalnej ilości rocznej, jest on obowiązany do zapłaty na rzecz dostawcy za nieodebrane paliwo gazowe w ramach minimalnej ilości rocznej. Następnie w kolejnych latach (zazwyczaj trzech), odbiorca ma prawo do odebrania tej ilości paliwa gazowego, za którą zapłacił, a jej nie odebrał w roku bazowym.

Dowód: Pismo PGNiG S.A. z 21.04.2015 r. (k. 1539-1589).

(27) Zaproponowane przez PGNiG S.A. zmiany, które wprowadzały lub modyfikowały formułę bierz lub płć nie były jednolite w stosunku do wszystkich odbiorców z ww. grupy 42 umów, niemniej jednak można wyróżnić pewne podgrupy odbiorców, dla których rodzaj zaproponowanych zmian był tożsamy. W stosunku do pierwszej podgrupy odbiorców z tej grupy 42 umów, którzy nie mieli w umowach do tego czasu postanowień typu „bierz lub płć”, PGNiG S.A. w przesłanych ofertach **zaproponował wprowadzenie całej regulacji dotyczącej minimalnych ilości rocznych**. Wskazać przy tym należy, że podstawą dla obliczania tych minimalnych ilości rocznych, które dany odbiorca jest zobowiązany odebrać, miała być, nie ilość zamówiona na dany rok gazowy, ale **za każdym razem ilość zamówiona w roku gazowym 2014**.

Poniższa tabela nr 5 przedstawia treść postanowienia dotyczącego minimalnych ilości rocznych, oraz odbiorców z grupy 42 umów, którym zostało ono zaproponowane.

Tabela nr 5

l.p.	Nazwa odbiorcy [informacja utajniona]	Treść postanowienia zaproponowanego w treści Aneksu
1		„1. W każdym Roku Umownym, KUPUJĄCY jest zobowiązany do odbioru Minimalnej ilości rocznej (MinIR), określonej na podstawie następującej formuły: $\text{MinIR} = \% \times \text{ZRIU}$ gdzie:
2		ZRIU – oznacza skorygowaną Roczna Ilość Umowną, obliczaną wg formuły: $\text{ZRIU} = \text{RIU}(B) - \text{SW} - \text{NI}$ gdzie:

3		<i>RIU(B) – oznacza Roczna Ilość Umowną zamówioną przez KUPUJĄCEGO na Rok Gazowy 2014, gdzie: Rok Gazowy 2014 – oznacza Rok umowny w rozumieniu Taryfy, który rozpoczął się od godz. 6.00 dnia 1 października 2013 r.</i>
4		<i>SW – oznacza nieodebrane ilości paliwa gazowego w danym Roku umownym, spowodowane działaniem siły wyższej. NI – niedostarczone ilości paliwa gazowego (z powodu niezgodnych z Umową parametrów jakościowych i wielkości ciśnień).</i>
5		<i>2. Jeżeli w którymkolwiek Roku Umownym KUPUJĄCY nie odbierze MinIR ustalonej zgodnie z ust. 1, zobowiązany będzie wówczas do zapłaty SPRZEDAJĄCEMU kary umownej za każdy 1 m³ albo jednostkę energii paliwa gazowego (w zależności od tego co jest podstawą rozliczenia KUPUJĄCEGO przewidzianą w Taryfie), stanowiący różnicę między MinIR a ilością faktycznie odebraną w wysokości</i>
6		<i>procent (%) ceny za paliwo gazowe należnej SPRZEDAJĄCEMU, obliczonej zgodnie z Taryfą obowiązującą w ostatnim dniu danego Roku umownego, w którym nastąpiło nieodebranie.</i>
7		<i>3. KUPUJĄCY jest zobowiązany na podstawie właściwego dokumentu księgowego wystawionego przez SPRZEDAJĄCEGO do zapłaty kary umownej obliczonej zgodnie z ust. 2 w terminie czternastu (14) dni od dnia otrzymania od SPRZEDAJĄCEGO dokumentu księgowego zawierającego wyliczenie kary umownej.</i>
8		<i>4. Odbiór nieodebranych ilości paliwa gazowego jest możliwy przez okres trzech (3) Lat umownych, licząc od pierwszego dnia Roku Umownego następującego po Roku umownym, w którym nastąpiło nieodebranie i wyłącznie pod warunkiem uprzedniego odebrania przez KUPUJĄCEGO MinIR określonej w ust. 1 w Roku Umownym, w którym następuje odbiór oraz pod warunkiem istnienia technicznych możliwości dostawy nieodebranych ilości paliwa gazowego oraz odpowiedniej Mocy Umownej.</i>
9		<i>5. W przypadku odbioru nieodebranych ilości paliwa gazowego, KUPUJĄCY zobowiązany jest do zapłaty SPRZEDAJĄCEMU należności za ww. ilości według ceny określonej w Taryfie obowiązującej na dzień odbioru. W takim wypadku zapłacona przez KUPUJĄCEGO kara umowna, o której mowa w ust. 2, zostanie zaliczona na poczet należności za paliwo gazowe.</i>
10		<i>6. Jeżeli w danym Miesiącu umownym KUPUJĄCY odbierze nieodebrane ilości paliwa gazowego, wówczas SPRZEDAJĄCY niezależnie od należności za bieżący pobór paliwa gazowego, doliczy do faktury VAT cenę należną SPRZEDAJĄCEMU za odebrane ilości paliwa gazowego, obliczoną zgodnie z ust. 5.</i>
11		<i>7. Po upływie okresu wskazanego w ust. 4 możliwość odbioru przez KUPUJĄCEGO, pozostałych ilości nieodebranych wygasa.”</i>
12		

Dowód: pismo PGNiG S.A. z 30.07.2014 r. (k. 10-517); pismo PGNiG S.A. z 21.04.2015 r. (k. 1539-1589); pismo PGNiG S.A. z 12.02.2015 r. (k. 948-995)

- (28) W stosunku do drugiej podgrupy odbiorców z grupy 42 umów, w których umowach już wcześniej przewidziano klauzule „bierz lub płać”, PGNiG S.A. w przesłanych ofertach zaproponował **zmiany polegające na wprowadzeniu innego w stosunku do ustalonego wcześniej sposobu obliczania minimalnych ilości rocznych**, które określają ilość paliwa gazowego, którą dany odbiorca jest zobowiązany odebrać. Te minimalne ilości roczne **miały być każdorazowo obliczane na podstawie rocznej ilości umownej zamówionej na rok gazowy 2014** (poprzednio była to roczna ilość umowna zamówiona na dany rok gazowy). Zmiana ta dotyczyła 25 umów. Treść zaproponowanego

postanowienia jest pod tym względem analogiczna jak postanowienia przedstawionego w powyższej tabeli nr 5.

Poniższa tabela nr 6 przedstawia odbiorców z grupy 42 umów, którym zostały zaproponowane zmiany w formule obliczania minimalnych ilości rocznych oraz wysokość wskaźnika procentowego użytego w tej formule.

Tabela nr 6

l.p.	Wskaźnik procentowy użyty w formule obliczania MinR	Nazwa odbiorcy
1	% x ZRIU ⁴	
2		
3		
1	% x ZRIU	
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
1	% x ZRIU	
2		
3		
1	% x ZRIU	
2		
3		

Dowód: pismo PGNiG S.A. z 30.07.2014 r. (k. 10-517); pismo PGNiG S.A. z 21.04.2015 r. (k. 1539-1589); pismo PGNiG S.A. z 12.02.2015 r. (k. 948-995)

⁴ Skorygowana Roczna Ilość Umowna.

(29) Zaznaczyć należy, że **poza ww. odbiorcami**, którym zaproponowano zmiany obowiązujących umów wprowadzające lub modyfikujące postanowienia dot. minimalnych ilości rocznych oparte na formule „bierz lub płać”, **w przypadku części umów z odbiorcami z grupy 42 umów, PGNiG S.A. w przesłanych ofertach nie zaproponował zmian w postanowieniach dotyczących minimalnych ilości rocznych.** Oznacza to, że ta kategoria odbiorców miała pozostać przy takiej formule klauzuli „bierz lub płać” (innej niż przedstawiona powyżej), w której wysokość minimalnych ilości rocznych obliczana jest na podstawie rocznej ilości paliwa gazowego zamówionej na dany rok (a więc brak jest jej usztywnienia poprzez odniesienie jej do ilości zamówionej w roku gazowym 2014). Ta kategoria odbiorców obejmuje zasadniczo wszystkich tych, którzy zużywają rocznie do 1 mln m³ paliwa gazowego, z wyjątkiem jednej umowy odbiorcy któremu pomimo zużycia gazu poniżej 1 mln m³/rok zaproponowano wprowadzenie postanowienia o minimalnych ilościach rocznych, obliczanych na podstawie ilości paliwa gazowego zamówionej na rok gazowy 2014.

Poniższa tabela nr 7 przedstawia odbiorców z grupy 42 umów, którym nie zaproponowano zmian postanowienia dotyczącego minimalnych ilości rocznych oraz przykładową treść obowiązującego tych odbiorców postanowienia dotyczącego minimalnych ilości rocznych (występujące różnice dotyczą wzoru obliczania rocznej ilości umownej/skorygowanej rocznej ilości umownej, ale w każdym przypadku punktem wyjścia jest ilość paliwa gazowego dostarczana w danym roku umownym) .

Tabela nr 7

I.p.	Nazwa odbiorcy [informacja utajniona]	Treść przykładowego postanowienia dotyczącego minimalnych ilości rocznych
1		<p>„1. W każdym Roku Umownym, Odbiorca jest zobowiązany do odbioru Minimalnej ilości rocznej (MinIR), określonej na podstawie następującej formuły:</p> $\text{MinIR} = \% \text{ [w niektórych umowach \%] } \times \text{ZRIU}_{(s)}$ <p>gdzie: ZRIU – oznacza zredukowany poziom skorygowanej Rocznej Ilości Umownej, przy czym: a) dla Odbiorcy, któremu Paliwo Gazowe dostarczane jest na podstawie Umowy przez pełen Rok Gazowy $\text{ZRIU}_{(s)} = \text{ZRIU}$ b) dla Odbiorcy, który zawarł Umowę w ciągu trwania Roku Gazowego: $\text{ZRIU}_{(s)} = \text{ZRIU} \times D_{nrk} / 365$ gdzie:</p>
2		<p>D_{nrk} – oznacza ilość dni dostarczania Paliwa Gazowego na podstawie Urnowy w danym Roku Gazowym</p> <p>ZRIU – oznacza skorygowaną Rocznej Ilości Umownej, obliczaną wg formuły: $\text{ZRIU} = \text{SW} - \text{NI}$ gdzie:</p>
3		<p>ZRIU – oznacza skorygowaną Rocznej Ilości Umownej, obliczaną wg formuły: $\text{ZRIU} = \text{SW} - \text{NI}$ gdzie:</p>

4		<i>RIU – oznacza określoną zgodnie zasadami wynikającymi z §5 ust. 2 i 3 [postanowienia zakwestionowane w punkcie I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013]</i> <i>SW – oznacza nieodebrane ilości paliwa gazowego w danym Roku umownym, spowodowane działaniem siły wyższej.</i> <i>NI – niedostarczone ilości paliwa gazowego (z powodu niezgodnych z Umową parametrów jakościowych i wielkości ciśnień).</i>
5		<i>2. Jeżeli w którymkolwiek Roku Umownym Odbiorca nie odbierze MinIR ustalonej zgodnie z ust. 1, zobowiązany będzie wówczas do zapłaty Sprzedawcy kary umownej za każdy 1 m³), stanowiący różnicę między MinIR a ilością faktycznie odebraną w wysokości procent (%) ceny za paliwo gazowe należnej Sprzedawcy, obliczonej zgodnie z Taryfą Sprzedawcy obowiązującą w ostatnim dniu danego Roku umownego, w którym nastąpiło nieodebranie.”</i>

Dowód: pismo PGNiG S.A. z 30.07.2014 r. (k. 10-517); pismo PGNiG S.A. z 21.04.2015 r. (k. 1539-1589); pismo PGNiG S.A. z 12.02.2015 r. (k. 948-998)

III. Ustalenia dotyczące wykonania przez PGNiG Obrót Detaliczny sp. z o.o. punktu I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013

(30) W aspekcie wykonania pkt. I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013 analizowane były nie tylko działania PGNiG S.A., ale również PGNiG OD. Jak już wskazano wyżej, wynikało to z faktu, że ta powołana już po wydaniu Decyzji DOK-8/2013 spółka z mocy prawa – na podstawie art. 5b¹ ust. 1 ustawy *Prawo energetyczne* – stała się stroną umów dostawy paliwa gazowego z odbiorcami detalicznymi pobierającymi poniżej 25 mln m³ paliwa gazowego na rok, a zarazem, na podstawie art. 5b¹ ust. 7 ww. ustawy, wstąpiła we wszelkie prawa i obowiązki wynikające z decyzji wydanych na podstawie ustawy o *ochronie konkurencji i konsumentów*.

(31) W tym zakresie Prezes UOKiK ustalił, że jeszcze przed rozpoczęciem działalności operacyjnej przez PGNiG OD oferty zmiany umów do odbiorców, którzy potem stali się odbiorcami PGNiG OD, kierowała – jako do ówczesnych swoich klientów – spółka PGNiG S.A. (uczyniła to w terminie do 23 maja 2014 r.). Zaproponowane ww. odbiorcom zmiany były analogiczne do zmian przedstawionych w powyższych tabelach nr 2-7.

Dowód: pismo PGNiG S.A. z 30.07.2014 r. (k. 8-517)

(32) Już po wszczęciu postępowania w niniejszej sprawie PGNiG OD zdecydował się w wykonaniu punktu I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013, na wysłanie, w dniach 23 - 28 stycznia 2015 r., nowych ofert do 26 odbiorców.

Poniższa tabela nr 8 szczegółowo przedstawia rodzaje zakwestionowanych postanowień, propozycje przedstawione przez PGNiG OD oraz odbiorców, których te postanowienia dotyczą.

Tabela nr 8

l.p.	Nazwa odbiorcy	Treść zakwestionowanego postanowienia	Treść postanowienia zaproponowanego w treści Aneksu
1		<p>„Z zastrzeżeniem § 4 ust. 1, KUPUJĄCY – nie później niż na 60 dni przed końcem każdego Roku Umownego – zgłasza SPRZEDAJĄCEMU wielkość RIU, na cały następny rok, z uwzględnieniem szacunkowych wielkości odbioru paliwa gazowego w każdym Miesiącu Umownym danego Roku Umownego. <u>Zmiana zamówionej RIU następuje w formie aneksu.</u> O ile KUPUJĄCY nie zgłosi w w/w terminie wniosku o zaktualizowanie zamówionej RIU – obowiązuje RIU, określone w § 4 ust. 1 lit. b/.”</p> <p>„Z zastrzeżeniem § 4 ust. 1, KUPUJĄCY – nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem kolejnego roku kalendarzowego – zgłasza SPRZEDAJĄCEMU zaktualizowaną wielkość Mocy Umownej określonej w § 4 ust. 1 lit. a/, na cały następny rok w wielkości stałej. <u>Zmiana zamówionej Mocy Umownej następuje w formie aneksu.</u> O ile KUPUJĄCY nie zgłosi w w/w terminie wniosku o zaktualizowanie zamówionej Mocy Umownej – obowiązuje Moc Umowna, określona w § 4 ust. 1 lit. a/.”</p>	<p>„Z zastrzeżeniem § 4 ust. 1, KUPUJĄCY – nie później niż na 60 dni przed końcem każdego Roku Umownego – zgłasza SPRZEDAJĄCEMU wielkość RIU, na cały następny rok, z uwzględnieniem szacunkowych wielkości odbioru paliwa gazowego w każdym Miesiącu Umownym danego Roku Umownego. Zwiększenie zamówionej RIU następuje w formie aneksu. O ile KUPUJĄCY nie zgłosi w w/w terminie wniosku o zaktualizowanie zamówionej RIU – obowiązuje RIU, określone w § 4 ust. 1 lit. b/. <u>Zmniejszenie na cały następny rok RIU nie wymaga zawarcia aneksu do Umowy.</u>”</p> <p>„Z zastrzeżeniem § 4 ust. 1, KUPUJĄCY – nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem kolejnego roku kalendarzowego – zgłasza SPRZEDAJĄCEMU zaktualizowaną wielkość Mocy Umownej określonej w § 4 ust. 1 lit. a/, na cały następny rok w wielkości stałej. Zwiększenie zamówionej Mocy Umownej następuje w formie aneksu. O ile KUPUJĄCY nie zgłosi w w/w terminie wniosku o zaktualizowanie zamówionej Mocy Umownej – obowiązuje Moc Umowna, określona w § 4 ust. 1 lit. a/. <u>Zmniejszenie dla kolejnego roku kalendarzowego Mocy Umownej nie wymaga zawarcia aneksu do Umowy.</u>”</p>
3		<p><u>Zmiana określonego w niniejszej umowie godzinowego poboru paliwa gazowego może nastąpić w formie aneksu po uprzednim złożeniu przez odbiorcę nie później niż 60 dni przed rozpoczęciem roku kalendarzowego, uzasadnionego wniosku w tej sprawie.</u></p>	<p>Zmiana określonego w niniejszej umowie godzinowego poboru paliwa gazowego lub wielkości poboru gazu może nastąpić po uprzednim złożeniu przez Odbiorcę nie później niż 60 dni przed rozpoczęciem roku kalendarzowego, wniosku w tej sprawie. <u>Zmniejszenie dla kolejnego roku kalendarzowego godzinowego poboru paliwa gazowego lub wielkości poboru gazu nie wymaga zawarcia aneksu do Umowy.</u> Zwiększenie dla kolejnego roku kalendarzowego godzinowego poboru paliwa gazowego lub wielkości poboru gazu wymaga zawarcia aneksu do Umowy</p>
4		<p>Odbiorca zobowiązany jest złożyć Sprzedawcy w terminie do 16 sierpnia danego Roku Gazowego, zamówienie ilości Paliwa Gazowego, które ma być dostarczane w poszczególnych Miesiącach Gazowych kolejnego Roku Gazowego oraz określić zamówienie Mocy Umownej na kolejny Rok Gazowy. Każde zamówienie ilości Paliwa Gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej <u>nie może być pomniejszone bądź powiększone o więcej niż procent (%) w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej obowiązującej w danym Roku Gazowym. W razie złożenia w powyższym terminie dwóch lub więcej zamówień wiążące jest ostatnie złożone zamówienie.</u></p>	<p>Odbiorca zobowiązany jest złożyć Sprzedawcy w terminie do 16 sierpnia danego Roku Gazowego, zamówienie ilości Paliwa Gazowego, które ma być dostarczane w poszczególnych Miesiącach Gazowych kolejnego Roku Gazowego oraz określić zamówienie Mocy Umownej na kolejny Rok Gazowy. Każde zamówienie ilości Paliwa Gazowego oraz zamówienie Mocy Umownej <u>nie może być powiększone o więcej niż procent (%) w stosunku do ilości Paliwa Gazowego oraz Mocy Umownej obowiązującej w danym Roku Gazowym. W razie złożenia w powyższym terminie dwóch lub więcej zamówień wiążące jest ostatnie złożone zamówienie.</u></p>

7		<u>Zmiana zamówionej Mocy Umownej, o której mowa w § 4 może nastąpić w formie aneksu do Umowy wg. zasad określonych w Cenniku.</u>	Zmiana zamówionej Mocy Umownej, o której mowa w § 4 może nastąpić wg. zasad określonych w taryfie Sprzedającego. Zwiększenie dla kolejnego Roku Umownego Mocy Umownej wymaga zawarcia aneksu do Umowy. <u>Zmniejszenie dla kolejnego Roku Umownego Mocy Umownej nie wymaga zawarcia aneksu do Umowy.</u> W § 22 dodaje się zdanie: „Niniejszy paragraf nie dotyczy zgłoszenia niższej ilości rocznej dla kolejnego Roku Umownego”.
10		KUPUJĄCY – nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem kolejnego roku kalendarzowego – zgłasza SPRZEDAJĄCEMU zaktualizowaną wielkość Mocy Umownej określonej w § 4. <u>Zmiana zamówionej Mocy następuje w formie aneksu do umowy.</u>	KUPUJĄCY – nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem kolejnego roku kalendarzowego – zgłasza SPRZEDAJĄCEMU zaktualizowaną wielkość Mocy Umownej określonej w § 4. Zwiększenie zamówionej mocy umownej następuje w formie aneksu do umowy. <u>Zmniejszenie dla kolejnego roku kalendarzowego Mocy Umownej nie wymaga zawarcia aneksu do Umowy.</u> W § 23 dodaje się zdanie: „Niniejszy paragraf nie dotyczy zgłoszenia niższej ilości umownej dla kolejnego Roku Umownego.”
11		<u>Zmiana określonej w niniejszej umowie mocy umownej może nastąpić w formie aneksu za zgodą dostawcy, zgodnie z zasadami określonymi w aktualnie obowiązującym cenniku „Paliwa gazowe do dystrybucji SWW-0222</u>	Zmiana określonej w niniejszej umowie mocy umownej lub wielkości poboru gazu może nastąpić zgodnie z zasadami określonymi w aktualnie obowiązującej taryfie dostawcy. <u>Zmniejszenie dla kolejnego roku kalendarzowego mocy umownej lub wielkości poboru gazu nie wymaga zawarcia aneksu do Umowy.</u>
13		Odbiorca posiadający układ pomiarowy wyposażony w urządzenie rejestrujące przebieg godzinowego poboru paliwa gazowego do dnia 31 października danego roku zamawia moc umowną i ilość paliwa gazowego na każdy następny rok kalendarzowy w wysokości <u>nie niższej niż m³/h przez okres 3 lat.</u>	Odbiorca posiadający układ pomiarowy wyposażony w urządzenie rejestrujące przebieg godzinowego poboru paliwa gazowego do dnia 31 października danego roku zamawia moc umowną i ilość paliwa gazowego na każdy następny rok kalendarzowy. Zwiększenie na następny rok kalendarzowy mocy umownej lub ilości paliwa gazowego wymaga zawarcia aneksu do Umowy. <u>Zmniejszenie na następny rok kalendarzowy mocy umownej lub ilości paliwa gazowego nie wymaga zawarcia aneksu do Umowy.</u>
14		KUPUJĄCY – nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem kolejnego Roku Umownego – zgłasza SPRZEDAJĄCEMU zaktualizowaną wielkość Mocy Umownej i Rocznej Ilości Umownej, określonych w § 4. <u>Zmiany następują w formie aneksu.</u> O ile KUPUJĄCY nie zgłosi w w/w terminie wniosku o zaktualizowanie zamówionej Mocy Umownej i Rocznej Ilości Umownej - obowiązuje Moc Umowna i Roczna Ilość Umowna zamówione na poprzedni Rok Umowny.	KUPUJĄCY – nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem kolejnego Roku Umownego – zgłasza SPRZEDAJĄCEMU zaktualizowaną wielkość Mocy Umownej i Rocznej Ilości Umownej, określonych w § 4. Zwiększenie dla kolejnego Roku Umownego Mocy Umownej i Rocznej Ilości Umownej następuje w formie aneksu. O ile KUPUJĄCY nie zgłosi w w/w terminie wniosku o zaktualizowanie zamówionej Mocy Umownej i Rocznej Ilości Umownej - obowiązuje Moc Umowna i Roczna Ilość Umowna zamówione na poprzedni Rok Umowny [w niektórych umowach bądź określone w ostatnio podpisanym aneksie] . <u>Zmniejszenie dla kolejnego Roku Umownego Mocy Umownej lub Rocznej Ilości Umownej nie wymaga zawarcia aneksu do Umowy.</u>

16		<p>Nie później niż na trzy (3) miesiące przed końcem każdego Roku Umownego Kupujący zgłosi Sprzedającemu wielkość GIU oraz RIU dla ostatniego roku kolejnego trzyletniego (3) cyklu odbioru. Każde kolejne zgłoszone zapotrzebowanie <u>nie może być pomniejszone o więcej niż procent (%) w stosunku do wielkości GIU oraz RIU ustalonych dla pierwszego Roku Umownego pierwszego trzyletniego (3) cyklu odbioru.</u> Pierwszy trzyletni (3) cykl odbioru obejmuje lata 2005, 2006, 2007; drugi trzyletni cykl odbioru obejmuje lata 2006, 2007, 2008; trzeci trzyletni cykl odbioru obejmuje lata 2007, 2008, 2009 itd. W przypadku braku zgłoszenia, o którym mowa w niniejszym ustępie – ilościami obowiązującymi będą ilości zamówione na poprzedni Rok Umowny.</p>	<p>Nie później niż na trzy (3) miesiące przed końcem każdego Roku Umownego Kupujący zgłosi Sprzedającemu wielkość GIU oraz RIU dla ostatniego roku kolejnego trzyletniego (3) cyklu odbioru. Pierwszy trzyletni (3) cykl odbioru obejmuje lata 2005, 2006, 2007; drugi trzyletni cykl odbioru obejmuje lata 2006, 2007, 2008; trzeci trzyletni cykl odbioru obejmuje lata 2007, 2008, 2009 itd. <u>Zmniejszenie wielkości GIU lub RIU dla ostatniego roku kolejnego trzyletniego (3) cyklu odbioru nie wymaga zawarcia aneksu do Umowy.</u> Zwiększenie wielkości GIU lub RIU dla ostatniego roku kolejnego trzyletniego (3) cyklu odbioru wymaga zawarcia aneksu do Umowy. W przypadku braku zgłoszenia, o którym mowa w niniejszym ustępie – ilościami obowiązującymi będą ilości zamówione na poprzedni Rok Umowny.</p>
			<p>§ 9 Umowy otrzymuje następujące brzmienie: „W każdym Roku Umownym w Okresie Dostaw Kupujący jest zobowiązany do odbioru Minimalnej ilości rocznej (MinIR), określonej na podstawie następującej formuły: $MinIR = \% \times RIU \times Y - D$ gdzie: RIU – ilość określona w § 4; Y – współczynnik korygujący określony w § 18 ust. 3 lit. b); D – suma ilości paliwa gazowego, których Kupujący nie odebrał w związku z wystąpieniem Siły Wyższej po jego stronie lub których Sprzedający nie dostarczył z jakiegokolwiek powodu, z wyjątkiem przypadków określonych w § 25 ust. 1 pkt. 1) i 2).”</p>
17		<p>KUPUJĄCY – nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem kolejnego roku umownego – pisemnie zgłasza SPRZEDAJĄCEMU zaktualizowaną wielkość mocy umownej i orientacyjną wielkość poboru gazu określone w § 4. <u>Zmiana zamówionej mocy umownej może nastąpić w formie aneksu do umowy.</u> O ile KUPUJĄCY nie zgłosi w w/w terminie wniosku o zaktualizowanie zamówionej mocy umownej - obowiązuje moc umowna określona w § 4.</p>	<p>KUPUJĄCY – nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem kolejnego roku umownego – pisemnie zgłasza SPRZEDAJĄCEMU zaktualizowaną wielkość mocy umownej i orientacyjną wielkość poboru gazu określone w § 4. O ile KUPUJĄCY nie zgłosi w w/w terminie wniosku o zaktualizowanie zamówionej mocy umownej lub wielkości poboru gazu - obowiązuje moc umowna lub wielkość poboru gazu określona w § 4. Zwiększenie dla kolejnego roku umownego mocy umownej lub wielkości poboru gazu wymaga zawarcia aneksu do Umowy. <u>Zmniejszenie dla kolejnego roku umownego mocy umownej lub wielkości poboru gazu nie wymaga zawarcia aneksu do Umowy.</u></p>
19		<p>ODBIORCA – nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem kolejnego roku umownego [kalendarzowego] zgłasza SPRZEDAWCY [może złożyć do SPRZEDAWCY wniosek] wraz z uzasadnieniem zaktualizowaną wielkość Mocy Umownej, określonej w § 4 ust. 1. <u>Zmiana zamówionej Mocy Umownej może nastąpić za zgodą SPRZEDAWCY, w formie aneksu do umowy.</u> Jeżeli ODBIORCA nie zgłosi w w/w terminie wniosku o zaktualizowanie zamówionej Mocy Umownej – obowiązuje Moc Umowna dotychczas zamówiona tj. określona w § 4 ust. 1. [„lub w</p>	<p>ODBIORCA – nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem kolejnego roku umownego [kalendarzowego] zgłasza SPRZEDAWCY zaktualizowaną wielkość Mocy Umownej, określonej w § 4 ust. 1) lub ilości paliwa gazowego. Zwiększenie zamówionej Mocy Umownej lub ilości paliwa gazowego może nastąpić za zgodą SPRZEDAWCY, w formie aneksu do umowy. <u>Zmniejszenie dla kolejnego roku umownego Mocy Umownej lub ilości paliwa gazowego nie wymaga zawarcia aneksu do Umowy.</u> Jeżeli ODBIORCA nie zgłosi w w/w terminie wniosku o zaktualizowanie zamówionej Mocy Umownej lub ilości paliwa</p>

		ostatnim aneksie do umowy ustalającym tę wielkość”].”.	gazowego – obowiązuje Moc Umowna oraz ilość paliwa gazowego dotychczas zamówiona tj. określona w § 4, w ostatnim zgłoszeniu dotyczącym zmniejszenia Mocy Umownej lub ilości paliwa gazowego, lub w ostatnim aneksie do umowy ustalającym tę wielkość.
20		[W niektórych umowach „z zastrzeżeniem § 4 ust. 3”] „KUPUJĄCY – nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem kolejnego roku kalendarzowego – zgłasza SPRZEDAJĄCEMU zaktualizowaną wielkość Mocy Umownej określonej w § 4 ust. 1. <u>Zmiana zamówionej Mocy następuje w formie aneksu.</u> O ile KUPUJĄCY nie zgłosi w w/w terminie wniosku o zaktualizowanie zamówionej Mocy Umownej – obowiązuje Moc Umowna określona w § 4 ust. 1.”	[W niektórych umowach „z zastrzeżeniem § 4 ust. 3”] „KUPUJĄCY – nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem kolejnego roku kalendarzowego – zgłasza SPRZEDAJĄCEMU zaktualizowaną wielkość Mocy Umownej lub RIU określonej w § 4 ust. 1. Zwiększenie zamówionej Mocy lub RIU następuje w formie aneksu. <u>Zmniejszenie dla kolejnego roku kalendarzowego Mocy Umownej lub RIU nie wymaga zawarcia aneksu do Umowy.</u> O ile KUPUJĄCY nie zgłosi w w/w terminie wniosku o zaktualizowanie zamówionej Mocy Umownej lub RIU – obowiązuje Moc Umowna oraz RIU określona w § 4 ust. 1, w ostatnim zgłoszeniu dotyczącym zmniejszenia Mocy Umownej lub RIU, lub w ostatnim aneksie do umowy ustalającym tę wielkość.
24		Kupujący zobowiązany jest w terminie do 16 sierpnia danego Roku Gazowego określić Sprzedającemu wielkości GIU i RIU na kolejny Rok Gazowy. Każde zgłoszone zapotrzebowanie wielkości GIU i RIU <u>nie może być pomniejszone o więcej niż procent (%)</u> w stosunku do ilości GIU oraz RIU obowiązującej w danym Roku Gazowym. W razie złożenia w powyższym terminie dwóch lub więcej zamówień wiążące jest ostatnie złożone zamówienie. W przypadku braku zgłoszenia, o którym mowa w niniejszym ustępie – ilościami obowiązującymi będą ilości zamówione na poprzedni Rok Umowny.	Kupujący zobowiązany jest w terminie do 16 sierpnia danego Roku Gazowego określić Sprzedającemu wielkości GIU i RIU na kolejny Rok Gazowy. W razie złożenia w powyższym terminie dwóch lub więcej zamówień wiążące jest ostatnie złożone zamówienie. W przypadku braku zgłoszenia, o którym mowa w niniejszym ustępie – ilościami obowiązującymi będą ilości zamówione na poprzedni Rok Umowny. Zwiększenie dla kolejnego Roku Gazowego GIU lub RIU wymaga zawarcia aneksu do Umowy. <u>Zmniejszenie dla kolejnego Roku Gazowego GIU lub RIU nie wymaga zawarcia aneksu do Umowy.</u>
25		KUPUJĄCY – nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem planowanego poboru gazu – zgłasza pisemnie SPRZEDAJĄCEMU zaktualizowaną wielkość mocy umownej określonej w § 4. <u>Zmiana zamówionej mocy umownej może nastąpić w formie aneksu do Umowy.</u>	KUPUJĄCY – nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem planowanego poboru gazu – zgłasza pisemnie SPRZEDAJĄCEMU zaktualizowaną wielkość mocy umownej określonej w § 4. <u>Zmniejszenie dla planowanego poboru gazu mocy umownej nie wymaga zawarcia aneksu do Umowy.</u> W § 22 dodaje się zdanie: „Niniejszy paragraf nie dotyczy zgłoszenia niższego planowanego poboru gazu.”

26	<p>Odbiorca – nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem kolejnego roku kalendarzowego – zgłasza Sprzedawcy zaktualizowaną wielkość mocy umownej określonej w § 4. <u>Zmiana zamówionej mocy umownej następuje w formie aneksu.</u> O ile Odbiorca nie zgłosi w wyżej wymienionym terminie wniosku o zaktualizowanie zamówionej mocy umownej - obowiązuje moc umowna z poprzedniego roku kalendarzowego.</p>	<p>Odbiorca – nie później niż na 60 dni przed rozpoczęciem kolejnego roku kalendarzowego – zgłasza Sprzedawcy zaktualizowaną wielkość mocy umownej określonej w § 4 lub ilości gazu ziemnego określonej w § 1. Zwiększenie zamówionej mocy umownej lub ilości gazu ziemnego następuje w formie aneksu. O ile Odbiorca nie zgłosi w wyżej wymienionym terminie wniosku o zaktualizowanie zamówionej mocy umownej lub ilości gazu ziemnego - obowiązuje moc umowna lub ilość gazu ziemnego z poprzedniego roku kalendarzowego. <u>Zmniejszenie dla kolejnego roku kalendarzowego mocy umownej lub ilości gazu ziemnego nie wymaga zawarcia aneksu do Umowy.</u></p>
----	--	---

Dowód: pismo PGNiG OD z 17.02.2015 r. (k. 1092-1097); pismo PGNiG OD z 22.06.2015 r. (k. 1760-1765)

IV. Stanowisko Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A.

- (33) PGNiG S.A. w pismach z dnia 5 listopada 2014 r., 11 grudnia 2014 r., 12 lutego 2015r., 7 kwietnia 2015 r. oraz 21 kwietnia 2015 r. wyraził oraz następnie podtrzymał swoje stanowisko, że wykonał zobowiązanie z punktu I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013.
- (34) Zdaniem PGNiG S.A. wykonanie zobowiązania określonego w pkt I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013 nastąpiło przez złożenie w okresie do dnia 23 maja 2014 r. propozycji zmian warunków umownych grupie odbiorców zdefiniowanej w Decyzji DOK-8/2013. Propozycja zmian, w zależności od treści umowy z odbiorcą paliwa gazowego, mogła przyjąć jedną z czterech form:
- a. usunięcie klauzuli „bierz lub płać” (pobór paliwa do 1 mln m³/rok),
 - b. modyfikacja klauzuli „bierz lub płać”,
 - c. dodanie klauzuli „bierz lub płać”,
 - d. ustalenie roku bazowego innego niż rok gazowy 2014 oraz modyfikacja klauzuli „bierz lub płać” – w przypadku kiedy rozpoczęcie dostarczania paliwa gazowego rozpocznie się w przyszłości (po 2014 oku).
- (35) Elementem wykonania zobowiązania określonego w pkt I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013 było także, zdaniem PGNiG S.A., jednoczesne wprowadzenie do zaproponowanych warunków umów tzw. mechanizmu zabezpieczającego, w skład którego wchodzi:
- a. ustanowienie jednego punktu odniesienia dla zamawianych ilości paliwa gazowego dla całej umowy – dostawy w roku bazowym, a więc roku gazowym 2014,

- b. ustanowienie marginesu bezpieczeństwa pozwalającego na wahania odebranych ilości paliwa gazowego w stosunku do ilości zamówionej – zobowiązanie do minimalnych odbiorów,
 - c. gwarancja realizacji przez odbiorców odbiorów w ustalonej wielkości, przy jednoczesnym umożliwieniu rozliczenia ewentualnych różnic w odbieranej ilości w okresie 3 kolejnych lat gazowych – klauzula „bierz lub płać”.
- (36) PGNiG S.A. pokreśliło, że przyjęcie za rok bazowy roku gazowego 2014 było uzasadnione potrzebą ujednoczenia warunków umów zawartych z odbiorcami i w opinii PGNiG S.A. nie wiąże się z dodatkowymi korzyściami dla tego przedsiębiorcy. Zdaniem PGNiG SA zwiększyło to także elastyczność w kształtowaniu ilości odbieranego paliwa przez odbiorców w stosunku do wcześniej obowiązujących warunków umów. W opinii PGNiG S.A. odbiorcy mieli pełną kontrolę nad minimalnym poziomem odbiorów rocznych, ponieważ przystępując do zawarcia umowy mogli oszacować swoje potrzeby w tym zakresie.
- (37) Zdaniem PGNiG S.A. korzyścią dla odbiorców wynikającą z zastosowania ww. mechanizmu zabezpieczającego jest możliwość redukcji ilości zamawianego paliwa gazowego w toku trwania całej umowy do poziomu, jaki miał miejsce w roku gazowym 2014, ponieważ ten rok pozostaje wielkością referencyjną dla zamówień w kolejnych latach umownych. Ewentualne zwiększenie zamówień na jakikolwiek okres w czasie obowiązywania umowy, nie będzie rzutowało na poziom zamówień na kolejne lata.
- (38) W związku z powyższym w opinii PGNiG S.A. odbiorcy paliwa gazowego mają możliwość zmniejszania rocznych ilości umownych bez konieczności uzyskania zgody PGNiG S.A., a więc tym samym zobowiązanie z punktu I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013 zostało wykonane.
- (39) PGNiG S.A. podniósł także, że wykonanie zobowiązania określonego w pkt I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013 r. w sposób alternatywny, tj. poprzez wprowadzenie pełnej elastyczności w zakresie kształtowania przez odbiorców rocznych ilości umownych, może zagrażać prawidłowemu funkcjonowaniu spółki, ponieważ ograniczenie zakontraktowanych przez odbiorców ilości paliwa gazowego przełoży się bezpośrednio na ograniczenie przez PGNiG S.A. odbiorów paliwa gazowego od OAO Gazprom Eksport, co spowoduje że podmiot ten będzie uprawniony do żądania zapłaty przez PGNiG S.A. wartości wynikających z klauzuli „bierz lub płać” zawartej w łączącej tych przedsiębiorców umowie. Spowoduje to zachwianie stabilności finansowej PGNiG

S.A., co zdaniem PGNiG S.A. będzie miało negatywny wpływ na bezpieczeństwo energetyczne kraju oraz przełoży się bezpośrednio na:

- a. ograniczenie finansowania działalności poszukiwawczej i wydobywczej, co z uwagi na normy prawne i technologiczne w zakresie możliwości redukcji poziomu wydobycia, może prowadzić do nieodwracalnych zmian warunków geologicznych eksploatowanych odwiertów i w konsekwencji trwałej utraty części krajowych zasobów gazu ziemnego,
 - b. brak możliwości finansowania przez PGNiG S.A. działalności inwestycyjnej, w tym działań związanych z dywersyfikacją źródeł dostaw paliwa gazowego do Polski, związanych z funkcjonowaniem Gazoportu w Świnoujściu,
 - c. obniżenie zdolności inwestycyjnych PGNiG S.A. w segmentach dystrybucji oraz magazynowania,
 - d. pogorszenie sytuacji krajowych odbiorców paliwa gazowego, w tym szczególnie gospodarstw domowych,
 - e. uszczuplenie środków finansowych związanych z poszukiwaniami i wydobyciem gazu niekonwencjonalnego,
 - f. istotne zwiększenie kosztów związanych z koniecznością zabezpieczenia zawartych przez spółkę kontraktów, w tym związanych ze świadczeniem usługi przesyłowej.
- (40) Natomiast odnosząc się do zawartych w części ofert postanowień ograniczających możliwość zwiększania zamawianej na kolejne lata ilości paliwa gazowego, poprzez wprowadzenie wymogu aneksu, PGNiG S.A. podniósł, że nie wprowadzał żadnych dodatkowych regulacji w tym zakresie. Istniejące w umowach postanowienia dotyczące konieczności aneksowania zwiększenia ilości paliwa gazowego nie zostały dodane w toku realizacji Decyzji DOK8/2013, lecz obowiązywały w okresie przed jej wydaniem i nie uległy modyfikacji.

V. Stanowisko PGNiG Obrót Detaliczny sp. z o.o.

- (41) PGNiG OD początkowo stał na stanowisku, że zobowiązanie określone w pkt I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013 zostało wykonane przez PGNiG S.A. do dnia 23 maja 2014 r. poprzez skierowanie do odbiorców ofert zmiany warunków umów.
- (42) Niezależnie od powyższego w trakcie postępowania PGNiG OD zdecydował się na wysłanie nowych ofert do 26 odbiorców. Powyższe oferty zawierały propozycje zawarcia

aneksów do umów handlowych, które zdaniem PGNiG OD umożliwiają tym odbiorcom zmniejszanie zamówień na paliwo gazowe w kolejnych latach.

- (43) W odniesieniu do zawartych w części nowych ofert, postanowień ograniczających możliwość zwiększania zamawianej na kolejne lata ilości paliwa gazowego, PGNiG OD podniósł, że w dotychczas obowiązujących umowach jakakolwiek zmiana zamówień (zmniejszenie jak i/lub zwiększenie) na paliwo gazowe wymagała zawarcia aneksu pod rygorem nieważności. Skierowane do odbiorców oferty odchodzą od wymogu zawarcia aneksu w celu zmniejszenia zamówienia ilości paliwa gazowego, natomiast zwiększenie zamówienia w dalszym ciągu wymaga aneksowania. Tym samym oferty nie wprowadziły w zakresie zwiększania zamówienia nowych ograniczeń, a jedynie zachowały wcześniej już istniejące.
- (44) W zakresie terminu wykonania zobowiązania określonego w pkt D.4) sentencji Decyzji DOK-8/2013 PGNiG OD podniósł, że przed dniem wyodrębnienia z PGNiG S.A. zorganizowanej części przedsiębiorstwa i wniesienia jej jako wkładu niepieniężnego do PGNiG OD, spółka nie miała możliwości ingerowania w postanowienia umów handlowych, w tym umów, których dotyczyło zobowiązanie z pkt I.4) sentencji Decyzji DOK-8/2013.

Prezes UOKiK w oparciu o poczynione ustalenia zważył, co następuje

I. Zagadnienia wstępne

- (45) W decyzji wydanej w oparciu o art. 12 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* (w brzmieniu sprzed dnia 18 stycznia 2015 r.), po uprzednim uprawdopodobnieniu stosowania przez przedsiębiorcę praktyk ograniczających konkurencję, Prezes UOKiK przyjmuje zobowiązanie zaproponowane przez tego przedsiębiorcę do podjęcia, bądź zaniechania określonych działań. Uprawomocnienie się takiej decyzji, powoduje powstanie po stronie jej adresata obowiązku wykonania zobowiązania w terminie określonym w decyzji.
- (46) Jednocześnie, zgodnie z art. 107 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* (w brzmieniu sprzed dnia 18 stycznia 2015 r.), Prezes UOKiK za każdy dzień zwłoki w wykonaniu decyzji wydanej na podstawie art. 12 tej ustawy może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 10 000 euro.

- (47) Przedmiotem niniejszej decyzji jest dokonanie oceny wykonania przez PGNiG S.A. i PGNiG OD punktu I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013, w której Prezes UOKiK przyjął zobowiązanie do dokonania zmian w umowach poprzez usunięcie lub modyfikację postanowień umownych wprowadzających ograniczenia w możliwości zmniejszenia przez odbiorców ilości i mocy umownej paliwa gazowego na kolejny rok gazowy.
- (48) W pierwszej kolejności, przed dokonaniem ww. oceny, konieczne jest uprzednie rozstrzygnięcie następujących zagadnień wstępnych:
- a. ustalenie podmiotów obowiązanych do wykonania punktu I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013,
 - b. ustalenie znaczenia posiadania pozycji dominującej na rynku właściwym dla badania wykonania decyzji wydanej na podstawie art. 12 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* (w brzmieniu sprzed dnia 18 stycznia 2015 r.).

I.1. Podmioty obowiązane do wykonania punktu I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013

- (49) W odniesieniu do pierwszego z powyższych zagadnień należy wskazać, że PGNiG S.A. jako adresat Decyzji DOK-8/2013 jest zobowiązany do jej pełnego wykonania.
- (50) Natomiast PGNiG OD z mocy prawa, na podstawie przepisów ustawy *Prawo energetyczne* stał się stroną umów dostawy paliwa gazowego z odbiorcami detalicznymi pobierającymi poniżej 25 mln m³ paliwa gazowego na rok oraz wstąpił we wszelkie prawa i obowiązki wynikające z decyzji wydanych na podstawie ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, w stosunku do takich odbiorców.
- (51) Tym samym, z mocy prawa, powstał po stronie PGNiG OD obowiązek wykonania punktu I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013, w stosunku do odbiorców, z którymi spółka ta ma zawarte umowy zawierające zidentyfikowane w ww. decyzji ograniczenia.
- (52) W związku z powyższym, podmiotami obowiązany do wykonania pkt I.4). Decyzji DOK-8/2013 jest zarówno PGNiG S.A. (w stosunku do odbiorców będących jego odbiorcami, w umowach z którymi zawarte są zakwestionowane postanowienia) oraz PGNiG OD (w stosunku do odbiorców, którzy z mocy prawa stali się jego odbiorcami i w umowach, z którymi zawarte były zakwestionowane postanowienia).

I.2 Pozycja dominująca

- (53) W pierwszej kolejności należy wskazać, że zgodnie ze stanowiskiem orzecznictwa, przedmiotem postępowania w sprawie dotyczącej badania wykonania decyzji jest „ustalenie, czy decyzja została wykonana, a zatem, czy przedsiębiorca zaniechał

stosowania praktyki ograniczającej konkurencję; wystarczające jest stwierdzenie samego zaniechania obowiązku wykonania orzeczenia. Inne okoliczności są nieistotne; nie jest konieczne wywołanie negatywnych skutków”⁵. Analogicznie uznać należy, że również w przypadku sprawy, dotyczącej kwestii wykonania decyzji, nakładającej na przedsiębiorcę zobowiązanie na podstawie art. 12 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przedmiotem decyzji jest jedynie ustalenie, czy zobowiązanie to zostało w pełni wykonane. Jak stwierdził dalej Sąd Najwyższy w cytowanym już powyżej wyroku: „Nie ma zatem potrzeby badania rynku właściwego, zarówno pod względem przedmiotowym, jak i geograficznym, ponieważ kwestie te zostały już rozstrzygnięte we wcześniejszym postępowaniu. Nie bada się także, czy przedsiębiorca posiada nadal pozycję dominującą. Utrata pozycji dominującej po dacie wydania decyzji uznającej zachowanie za praktykę ograniczającą konkurencję nie wyłącza możliwości nałożenia kary pieniężnej z tytułu niewykonania tej decyzji. Może mieć natomiast znaczenie przy wymierzaniu kary, która powinna być liczona do dnia, kiedy przedsiębiorca przestał taką pozycję zajmować”⁶. W opinii Prezesa UOKiK powyższa teza Sądu Najwyższego, wypracowana na kanwie postępowania w sprawie dotyczącej niewykonania decyzji nakazującej zaniechania praktyki ograniczającej konkurencję, znajduje zastosowanie także w niniejszej sprawie.

- (54) Uznać więc należy, że ustalenie faktu posiadania przez przedsiębiorcę pozycji dominującej na rynku właściwym jest irrelevantne z punktu widzenia możliwości nałożenia na przedsiębiorcę zobowiązanego do wykonania decyzji kary za jej ewentualne niewykonanie. Natomiast okoliczność utraty pozycji dominującej może mieć wpływ na kalkulację ewentualnej kary pieniężnej zmniejszając jej wysokość. W związku z powyższym ustalenie posiadania pozycji dominującej przez strony niniejszego postępowania nie jest bez znaczenia. Przy czym w myśl powołanego wyroku Sądu Najwyższego, a także wyroku SOKiK z dnia 9 lutego 2000 r.⁷ ciężar dowodu w zakresie wykazania ewentualnej utraty pozycji dominującej obciąża przedsiębiorcę.
- (55) Odnosząc powyższe do niniejszej sprawy należy podkreślić, że w postępowaniu antymonopolowym DOK1-411-1/13/MF został postawiony PGNiG S.A. zarzut nadużywania pozycji dominującej na krajowych rynkach (hurtowej i detalicznej) sprzedaży paliwa gazowego.

⁵ Wyrok SN z dnia 2 lipca 2009 r., III SK 10/09.

⁶ Por. także: M. Król-Bogomiłska w: T. Skoczny, A. Jurkowska, D. Miąsik (red.) „Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz”, C.H.BECK, Warszawa 2009, s. 1644 oraz E. Modzelewska-Wąchal „Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz”, TWIGGER, Warszawa 2002, s. 347.

⁷ Wyrok SOKiK z dnia 9 lutego 2000 r., XVII AmA 77/99.

- (56) W trakcie aktualnie prowadzonego postępowania PGNiG S.A. podniósł, że z uwagi na ścisłą regulację prawną odnoszącą się do sektora energetycznego oraz ograniczony wpływ na warunki kontraktów długoterminowych na dostawy gazu, nie ma ona możliwości działania niezależnie od kontrahentów, konkurentów oraz konsumentów. Należy także wskazać, że PGNiG S.A. będący adresatem Decyzji DOK-8/2013 na skutek wyodrębnienia zorganizowanej części przedsiębiorstwa i wniesienia jej do PGNiG OD utracił istotną część swoich klientów.
- (57) Niemniej jednak powyższe okoliczności nie zmieniają oceny dotyczącej posiadania pozycji dominującej przez PGNiG S.A. i PGNiG OD na krajowych rynkach (hurtowej i detalicznej) sprzedaży paliwa gazowego.
- (58) W zakresie krajowego rynku hurtowej sprzedaży gazu należy zauważyć, że wszyscy odbiorcy, nabywający wcześniej gaz od PGNiG S.A. do dalszej odsprzedaży, pozostali po dniu wyodrębnienia kontrahentami PGNiG S.A. Udział PGNiG S.A. w tak określonym rynku właściwym, wyniósł w 2014 r. 89%. Przy tak wysokim udziale rynkowym teza o utracie pozycji dominującej przez PGNiG S.A. nie znajduje uzasadnienia.
- (59) Należy bowiem wskazać, że przedsiębiorca, którego udział w rynku sięga 89%, posiada tak znaczącą pozycję na rynku w stosunku do swoich kontrahentów i konkurentów, że zasadniczo niemożliwym jest uznanie, że nie posiada on pozycji dominującej. Zgodnie z art. 4 pkt. 10 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku właściwym przekracza 40%. Natomiast wysoki udział w rynku, który utrzymuje się przez pewien czas, sam w sobie może stanowić dowód posiadania pozycji dominującej przez przedsiębiorcę. Trybunał Sprawiedliwości potwierdził takie stanowisko, wskazując, że „choć waga udziałów rynkowych może się różnić w zależności od rynku, można zasadnie przyjąć pogląd, iż bardzo wysokie udziały [rynkowe] są, poza szczególnymi okolicznościami, same w sobie dowodem istnienia pozycji dominującej”⁸. Trybunał stwierdził także, że udziały rynkowe w wysokości 70% - 80% wystarczają dla uznania pozycji dominującej przedsiębiorcy⁹.
- (60) Również w odniesieniu do krajowego rynku detalicznej sprzedaży gazu pomimo przeniesienia odbiorców, którzy odebrali poniżej 25 mln m³ paliwa gazowego z PGNiG S.A. do PGNiG OD nie można mówić o braku pozycji dominującej tych podmiotów. W

⁸ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 13 lutego 1979 r. w sprawie C-85/76 Hoffman – La Roche & Co. AG przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich ECLI:EU:C:1979:36, pkt. 41.

opinii Prezesa UOKiK pozycję na rynku detalicznej sprzedaży gazu tych dwóch spółek należy bowiem oceniać łącznie.

- (61) Spółki te należą bowiem do jednej grupy kapitałowej. PGNiG S.A. posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym PGNiG OD, co oznacza że może wywierać decydujący wpływ na działalność tej spółki zależnej. Pomiędzy obiema spółkami istnieją także powiązania osobowe. Pan [imię], wiceprezes zarządu PGNiG S.A. jest równocześnie członkiem rady nadzorczej PGNiG OD. Pan [imię], prezes zarządu PGNiG OD był wcześniej wieloletnim pracownikiem PGNiG S.A. Pan [imię], członek rady nadzorczej PGNiG OD do dnia 29 grudnia 2014 był członkiem zarządu PGNiG S.A.
- (62) PGNiG S.A. i PGNiG OD prowadzą działalność na tym samym rynku – sprzedaży detalicznej gazu do odbiorców końcowych. Jednocześnie wskazać, należy, że faktycznie spółki te nie konkurują ze sobą, tylko prowadzą względem siebie działalność komplementarną. Każda ze spółek współpracuje z inną kategorią odbiorców detalicznych (PGNiG S.A. obsługuje największych krajowych odbiorców detalicznych gazu, natomiast kontrahentami PGNiG OD są wszyscy pozostali odbiorcy).
- (63) Jak słusznie wskazał Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 17 stycznia 2013 r. „celem działania spółek zależnych jest zatem nie tyle konkurowanie ze sobą, co raczej optymalizowanie i zwiększanie przychodów w ramach grupy kapitałowej poprzez realizację określonej strategii biznesowej, nawet jeżeli strategia ta zakłada pewien stopień autonomii poszczególnych podmiotów zależnych. Podmioty takie w zdecydowanej większości wypadków będą zatem wyłącznie realizować ustaloną odgórnie strategię działania, a tym samym bardzo rzadko zachowywać się będą na rynku jak prawdziwie niezależni konkurenci”¹⁰.
- (64) W przypadku określania pozycji rynkowej spółek należących do jednej grupy kapitałowej (w której powiązania pomiędzy spółkami są tak silne i oczywiste jak pomiędzy PGNiG S.A. i PGNiG OD), ocena tej pozycji powinna być dokonywana łącznie w stosunku od obu takich spółek. W przeciwnym bowiem razie powstałaby luka prawna, której skutkiem byłby brak możliwości oceny działań takich spółek w świetle zakazu stosowania praktyk ograniczających konkurencję. „Przedsiębiorca miałby możliwość obejścia wspomnianego zakazu poprzez przeprowadzenie wewnętrznych restrukturyzacji

⁹ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 2 marca 1994 r. w sprawie C-53/92 Hilti AG, przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich ECLI:EU:C:1994:77, wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 14 listopada 1996 r. w sprawie C-333/94 Tetra Pak International SA przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich ECLI:EU:C:1996:436.

¹⁰ Wyrok SA w Warszawie z dnia 17 stycznia 2013 r., VI ACa 995/12.

(w szczególności polegających na podziale swego przedsiębiorstwa między różne podmioty) w celu zredukowania udziału rynkowego posiadanego osobno przez każdego (powstałego w wyniku podziału) przedsiębiorcę¹¹.

- (65) Należy także podkreślić, że przeniesienie części przedsiębiorstwa PGNiG S.A. (a w konsekwencji również odbiorców detalicznych, którzy odebrali 25 mln m³ paliw gazowego) do PGNiG OD nastąpiło na mocy przepisów prawa, a nie normalnych procesów gospodarczych i miało na celu nie tyle uniezależnienie PGNiG OD od PGNiG S.A., ile umożliwienie spełnienia przez PGNiG S.A. wymogów związanych z tzw. obowiązkiem giełdowym, to znaczy obowiązkiem sprzedaży określonej ilości paliwa gazowego na giełdzie towarowej lub rynku regulowanym, który to obowiązek został wprowadzony na mocy art. 49b ust. 1 ustawy *Prawo energetyczne*.
- (66) Łączny udział PGNiG S.A. i PGNiG OD na krajowym rynku detalicznej sprzedaży gazu wyniósł w 2014 r. 89,24%. Mając to na uwadze oraz odnosząc się do powyższych rozważań o konieczności łącznej oceny pozycji stron niniejszego postępowania, pomimo wydzielenia z PGNiG S.A. spółki zależnej, uznać należy, że PGNiG S.A. i PGNiG OD posiadają wspólnie pozycję dominującą na rynku właściwym.
- (67) Na podstawie powyższego Prezes UOKiK uznał, że ściśle powiązanie będących adresatem niniejszej decyzji spółek z grupy PGNiG, działających na rynkach sprzedaży gazu w Polsce (tj. PGNiG S.A. i PGNiG OD) uzasadnia przyjęcie, że dysponują one pozycją dominującą na rynkach hurtowej i detalicznej sprzedaży gazu w Polsce do dnia wydania niniejszej decyzji.

II. Ocena wykonania przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. punktu I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013

- (68) Ocena wykonania przez PGNiG S.A. punktu I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013 wymaga analizy postanowień zawartych w ofertach zmiany umów wysłanych przez tego przedsiębiorcę do odbiorców do dnia 23 maja 2014 r. Wysyłając te oferty PGNiG S.A. rzeczywiście zaproponował wykreślenie lub zmodyfikowanie postanowień umownych, które zostały zakwestionowane w punkcie I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013. Oferty tych zmian dotyczyły zniesienia ograniczeń ilościowych lub procentowych w zakresie zmniejszania zamówienia na paliwo gazowe oraz moc umowną oraz zniesienia wymogu

¹¹ O'Donoghue, A.J. Padilla, *The Law and Economics of Article 82 EC*, Oxford-Portland-Oregon 2006, s. 3, za: K. Kohutek, M. Sieradzka, „*Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*”, LEX, 2014 nr 8983.

uzyskania zgody PGNiG S.A. lub zawarcia aneksu do umowy w celu dokonania zmniejszenia zamówienia na paliwo gazowe lub moc umowną. Uznać należy, że w powyższym zakresie oferty PGNiG S.A. były zgodne z treścią pkt I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013.

- (69) Niemniej jednak **w tych samych ofertach PGNiG S.A. wprowadził jednocześnie nowe postanowienia, wprowadzające lub modyfikujące klauzulę bierz lub płać, które nie wynikały z Decyzji DOK-8/2013.** Należy wskazać, że odbiorcy PGNiG S.A. nie mogli przyjąć oferty zmiany umowy jedynie w zakresie w jakim była ona zgodna z Decyzją DOK-8/2013, tylko musieli zdecydować się na ewentualne równoczesne przyjęcie postanowienia, które nie wynikało z decyzji. Zaznaczyć przy tym należy, że w ocenie Prezesa UOKiK to dodatkowe postanowienie zaproponowane przez PGNiG S.A., odnosiło co najmniej równoważny skutek do postanowienia zakwestionowanego w Decyzji DOK-8/2013, polegający na związaniu odbiorcy z dominantem.
- (70) Należy bowiem wyjaśnić, że w ramach tego równoległego postanowienia PGNiG S.A. zaproponował swoim odbiorcom wprowadzenie lub modyfikację klauzul typu „bierz lub płać”. Zmienione klauzule przewidywały, że podstawą obliczania minimalnych ilości rocznych, które odbiorcy są zobowiązani odebrać, będzie poziom zamówień ilości paliwa gazowego na rok gazowy 2014.
- (71) Skutkiem takiego sformułowania klauzul „bierz lub płać” jest faktyczny brak możliwości zmniejszenia przez odbiorców zamówień poniżej określonego procentu zamówienia złożonego przez odbiorcę na rok gazowy 2014 (w zależności od umowy). Formalnie każdy z odbiorców miałby możliwość zamówienia na kolejne lata gazowe mniejszej ilości paliwa gazowego niż minimalna ilość roczna wyznaczona w oparciu o ilość zamówioną na rok gazowy 2014. Niemniej jednak, gdyby te zamówienia były niższe niż minimalna ilość roczna, za różnicę pomiędzy tymi wartościami odbiorca musiałby zapłacić (określoną część ceny nieodebranego paliwa gazowego) lub odebrać tę ilość w kolejnych latach. W związku z tym odbiorcy, bez ponoszenia konsekwencji mogliby w kolejnych latach zmniejszyć ilości zamawianego paliwa gazowego wyłącznie o w stosunku do zamówienia na rok gazowy 2014. Tym samym to określony procent zamówienia złożonego na 2014 r. wyznaczyłby na stałe poziom związania odbiorców z dominantem. Podkreślić przy tym należy, że w momencie składania przez PGNiG S.A. przedmiotowych ofert zamówienia na 2014 r. były już przez odbiorców złożone. Oznacza to, że w razie przyjęcia przez odbiorców oferty w tym kształcie, nie mogliby oni zredukować swojego zamówienia, tak by ewentualnie obniżyć minimalną

ilość roczną, na której oparta została zaproponowana przez PGNiG S.A. klauzula „bierz lub płać”.

(72) PGNiG S.A. twierdził w toku postępowania, że zgodnie z przesłanymi ofertami odbiorcy mogą dokonać redukcji ilości zamawianego paliwa gazowego w toku trwania całej umowy do określonego procentu ilości zamówionej na rok gazowy 2014. Niemniej jednak, zdaniem Prezesa UOKiK, zaproponowane zmiany nie są tożsame z realizacją zobowiązania określonego w punkcie I.4) sentencji Decyzji DOK-8/2013, zgodnie z którym PGNiG S.A. miał wyeliminować ograniczenia w zmniejszaniu przez odbiorców ilości paliwa gazowego zamawianych na kolejne lata w stosunku do ilości zamówionej w roku bieżącym lub latach poprzednich. Takie skonstruowanie ofert, jak zaproponowane przez PGNiG S.A., utrwała bowiem związanie odbiorców z tym przedsiębiorcą na poziomie wolumenów gazu, zamówionych na rok gazowy 2014. Tym samym w niektórych przypadkach miałyby one jeszcze bardziej niekorzystny skutek dla odbiorców, niż postanowienia kwestionowane w punkcie I.4) sentencji Decyzji DOK-8/2013. Dla przykładu odbiorcy, którzy mogli z roku na rok zmniejszać zamówienie na paliwo gazowe jedynie o określony w umowie procent, mieli jednak możliwość stopniowego zmniejszania tego zamówienia w kolejnych latach, w efekcie mogli zamawiać w kolejnych latach coraz większe wolumeny od konkurentów zasiedziałego dostawcy, a w końcu nawet doprowadzić do całkowitego wygaszenia współpracy z PGNiG S.A. W przypadku natomiast przyjęcia oferty PGNiG S.A., w każdym roku trwającej współpracy odbiorcy musieliby odbierać stałą ilość gazu na poziomie ilości z roku gazowego 2014, mogąc zwiększać zakupy u konkurentów dominanta tylko przy założeniu, że będzie się zwiększało ich zapotrzebowanie. Powyższe wzmacnia efekt związania największych odbiorców z PGNiG S.A., podczas gdy celem postępowania antymonopolowego zakończonego wydaniem Decyzji DOK-8/2013, było nadanie tym odbiorcom uprawnienia do dywersyfikacji źródeł dostaw gazu.

(73) Podkreślić przy tym należy, że odbiorcy z grupy 42 umów, którym PGNiG S.A. zaproponował w ofertach taki typ klauzuli „bierz lub płać” są największymi odbiorcami paliwa gazowego, a więc stanowią najbardziej atrakcyjną grupę klientów z punktu widzenia konkurentów PGNiG S.A.. Tym samym uznać należy, że ww. zaproponowane przez PGNiG S.A. postanowienia umowne mogłyby odnosić tożsamy skutek, do postanowień zakwestionowanych w Decyzji DOK-8/2013, w postaci przeciwdziałania ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania lub rozwoju konkurencji, poprzez ograniczanie odbiorcom możliwości zmniejszenia ilości paliwa gazowego

zamawianego od PGNiG S.A., a tym samym dokonania częściowej zmiany sprzedawcy paliwa gazowego.

(74) Na podstawie powyższego należy stwierdzić, że sformułowana przez PGNiG S.A. oferta, w której zniesienie zakwestionowanych ograniczeń połączone zostało z wprowadzeniem nowych, **odnosi ten sam skutek w postaci ograniczenia odbiorcom możliwości zmniejszania zamówienia na paliwo gazowe, co postanowienia umowne zakwestionowane w punkcie I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013.**

(75) Nie można uznać, że działanie przedsiębiorcy, na którym ciąży obowiązek wykonania zobowiązania określonego w decyzji Prezesa UOKiK, polegające na usunięciu lub zmianie zakwestionowanych postanowień umownych i jednoczesnym wprowadzeniu nowych postanowień, wywołujących ten sam lub zbliżony skutek, co zakwestionowane wcześniej postanowienia stanowi wykonanie decyzji Prezesa UOKiK wydanej na podstawie art. 12 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*. Celem stojącym za wydaniem decyzji zobowiązującej w niniejszej sprawie było bowiem doprowadzanie do zmiany w relacjach pomiędzy PGNiG S.A. a jego odbiorcami i trwale wyeliminowanie z obrotu postanowień ograniczających odbiorcom możliwość swobodnego określania rocznego zapotrzebowania na paliwo gazowe. Nie może zostać uznane za wykonanie decyzji, działanie przedsiębiorcy, który rzekomo wykonując nałożone na niego zobowiązanie, poprzez swoje dodatkowe zachowania, nie przewidziane w treści decyzji zobowiązującej, doprowadza do sytuacji analogicznej do tej, jaką zobowiązany był swoim działaniem uchylić.

(76) Podkreślić należy, że zgodnie ze stanowiskiem przedstawicieli doktryny i orzecznictwem SOKiK¹² „aby uznać decyzję Prezesa UOKiK za wykonaną, musi ona zostać wykonana w całości”. W związku z powyższym stwierdza się, że PGNiG S.A., kierując do swoich kontrahentów oferty zmiany umowy, nie wykonał w stosunku do odbiorców wskazanych w tabelach nr 5 i 6 zobowiązania ciążącego na nim na mocy punktu I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013, a więc pozostaje w zwłoce w zakresie wykonania punktu I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013.

(77) Tezy tej nie niwelują argumenty przedstawione w toku postępowania przez PGNiG S.A. Prezes UOKiK nie podważa prawdziwości stwierdzenia, że klauzula „bierz lub płać” zawarta w tzw. kontrakcie jamalskim pomiędzy PGNiG S.A. a OAO Gazprom Eksport

¹² C. Banasiński, E. Piontek (red.) „*Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*,” Warszawa 2009, s. 982, identycznie: E. Modzelewska-Wąchal „*Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*”, Warszawa 2002, s. 345; wyrok SOKiK z dnia 23 marca 2005 r., XVII Ama 104/03; wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 11 grudnia 2001, XVII Ama 45/00.

oraz ewentualnie w umowach z innymi dostawcami, skutkuje tym, że PGNiG S.A. jest zmuszony odebrać określoną minimalną ilość roczną, w celu uniknięcia płacenia kar, które mogłyby wpłynąć negatywnie na sytuację finansową tego przedsiębiorcy. Niemniej jednak okoliczność powyższa istniała już w chwili, gdy PGNiG S.A. dobrowolnie, w toku postępowania antymonopolowego, złożył propozycję zobowiązania, które stało się wiążące na mocy pkt. I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013. PGNiG S.A. wiedząc o warunkach umów, łączących go z dostawcami, mógł zaproponować inną formę zobowiązania, która także doprowadziłaby do wyeliminowania działań mogących ograniczać konkurencję, a jednocześnie wiązałaby się z mniejszym ryzykiem niedotrzymania przez PGNiG S.A. zobowiązań, które na nim ciążyą względem jego kontrahentów. Ponieważ jednak PGNiG S.A. przyjął na siebie zobowiązanie określonej przez siebie treści zobowiązania, to Prezes UOKiK wydając Decyzję DOK-8/2013 uznał, że przedsiębiorca ten przeprowadził analizę skutków tego zobowiązania, po której podjął racjonalną i przemyślaną decyzję co do zmiany relacji handlowych z odbiorcami w zaproponowany przez siebie sposób.

(78) Natomiast w zakresie zarzutu umieszczenia w ofertach skierowanych do części odbiorców postanowień wprowadzających wymóg zawarcia aneksu do umowy w celu zwiększenia ilości paliwa gazowego zamawianego na kolejny rok, Prezes UOKiK przyjął wyjaśnienia PGNiG S.A., że konieczność zawarcia aneksów w takiej sytuacji wynikała wcześniej z innych postanowień umownych, a więc nie wprowadzono nowego ograniczenia, a jedynie powtórzono już istniejące. Tym samym Prezes UOKiK uznał, że PGNiG S.A. w tym zakresie wykonała punkt I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013.

III. Kara pieniężna nałożona na PGNiG S.A.

(79) Zgodnie z art. 107 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 18 stycznia 2015 r., Prezes UOKiK może nałożyć na przedsiębiorców, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 10 000 euro za każdy dzień zwłoki w wykonaniu decyzji wydanej na podstawie art. 12 ust. 1.

(80) Ponadto z art. 107 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* wynika, że karę pieniężną nakłada się, licząc od daty wskazanej w decyzji, której niewykonanie jest

zarzucane przedsiębiorcy. Wymierzając więc karę z tytułu zwłoki Prezes UOKiK określa konkretną datę, od której nalicza karę pieniężną, tj. datę początkową okresu zwłoki¹³.

(81) W niniejszej sprawie zgodnie z pkt. II).2) sentencji Decyzji DOK-8/2013 PGNiG S.A. miał obowiązek wykonania punktu I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013 w terminie czterech miesięcy od uprawomocnienia się tej decyzji. Termin ten upłynął więc w dniu **23 maja 2014 r.** Od tej więc daty powinien być liczony okres zwłoki w wykonaniu przez PGNiG S.A. punktu I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013. Należy pokreślić, że termin ten został uzgodniony z PGNiG S.A. i był wystarczający, by spółka ta mogła w praktyce przygotować odpowiednie dokumenty i przesłać je do poszczególnych odbiorców. Za powyższą tezę przemawia także fakt, że w istocie PGNiG S.A. w tym właśnie terminie złożył odbiorcom oferty zmiany umów, których warunki nie realizowały jednak podjętego zobowiązania.

(82) Przesłanką zastosowania kary, o której mowa w art. 107 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, jest wykazanie, że przedsiębiorca nie wykonał uprzednio wydanej prawomocnej decyzji Prezesa UOKiK lub nie wykonał jej w terminie¹⁴. Przedstawiciele doktryny prawa konkurencji wskazują na prewencyjny (mający zapobiegać nieterminowemu wykonywaniu orzeczeń Prezesa UOKiK) oraz represyjny (stanowiący formę sankcji za opóźnianie wykonania decyzji) charakter kar przewidzianych w art. 107 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*¹⁵. Jednocześnie podkreśla się, że mogą one spełniać funkcję przymuszającą do zaniechania praktyki stosowanej mimo prawomocnej decyzji organu antymonopolowego¹⁶.

(83) Kary pieniężne przewidziane w art. 107 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, podobnie jak inne kary przewidziane w tej ustawie, są karami fakultatywnymi, decydując zatem o ich ewentualnym nałożeniu Prezes UOKiK działa w ramach uznania administracyjnego, co nie zwalnia go jednak z uzasadniania dlaczego kara została nałożona oraz co zadecydowało o jej wysokości.

¹³ Tak: A. Stawicki w: A. Stawicki, E. Stawicki (red.) „*Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*”, Wolters Kluwer, Warszawa 2011, s. 1186 i n.

¹⁴ K. Kohutek w: K. Kohutek, M. Sieradzka: „*Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*”, Wolters Kluwer, Warszawa 2008, s. 1033.

¹⁵ Tak m.in.: A. Stawicki w: A. Stawicki, E. Stawicki (red.) „*Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*”, Wolters Kluwer, Warszawa 2011, s. 1182-1183; C. Banasiński, E. Piontek (red.) „*Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*”, LexisNexis, Warszawa 2009, s. 982.

¹⁶ Ibidem.

- (84) Niezależnie od fakultatywnego charakteru ww. uprawnienia, Prezes UOKiK przyjął, że okoliczności niniejszej sprawy uzasadniają nałożenie na PGNiG S.A. kary pieniężnej przewidzianej w art. 107 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*.
- (85) Podejmując decyzję o nałożeniu kary organ ochrony konkurencji uwzględnił rodzaj subiektywnej podstawy odpowiedzialności w postaci umyślności działania PGNiG S.A. Wprawdzie art. 107 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, będący podstawą nałożenia kary pieniężnej w niniejszym postępowaniu, wprost tego nie przewiduje, organ ochrony konkurencji uznaje, że nałożenie na przedsiębiorcę na tej podstawie kary pieniężnej wymaga uwzględnienia przesłanki „co najmniej nieumyślnego” naruszenia przepisów ustawy. W przypadku stosowania kar pieniężnych orzekanych przez organ ochrony konkurencji uwzględnianie okoliczności umyślnego lub nieumyślnego charakteru pozostaje w zgodzie z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego¹⁷ i postulatami doktryny¹⁸. Zdaniem Prezesa UOKiK pozostawanie przez PGNiG S.A. w zwłoce w wykonaniu punktu I.4) sentencji Decyzji DOK-8/2013 było umyślne.
- (86) Dokonując takiej oceny Prezes UOKiK wziął pod uwagę, że zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, element subiektywny w postaci umyślności lub nieumyślności naruszenia przepisów ustawy wyraża się w tym, że przedsiębiorca działa mając świadomość, że swoim zachowaniem narusza zakaz praktyk ograniczających konkurencję, lub gdy jako profesjonalny uczestnik obrotu mógł (powinien był) taką świadomość mieć¹⁹. Organ ochrony konkurencji uwzględnił również treść art. 83 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym każdy ma obowiązek przestrzegania prawa Rzeczypospolitej Polskiej, a także stanowisko Sądu Najwyższego, który uznaje, że przedsiębiorcy będący profesjonalnymi uczestnikami obrotu rynkowego mają możliwość prawidłowego określenia ryzyka prawnego przy podejmowaniu określonych decyzji biznesowych²⁰. Istotne jest również, że SOKiK przyjął w jednej ze spraw, że nie jest możliwe, aby przedsiębiorca telekomunikacyjny o znacznej renomie i długim okresie funkcjonowania na rynku nie zdawał sobie sprawy ze swoich czynności²¹. Powołane stanowisko sądu okręgowego odnieść można do niniejszej sprawy, w której stroną postępowania jest tzw. przedsiębiorca zasiedziały, były państwowy monopolista, działający na rynku od wielu lat.

¹⁷ Por. wyrok TK z dnia 1 marca 1994 r., sygn. U. 7/93.

¹⁸ Zob. M. Król-Bogomilska w: T. Skoczny, A. Jurkowska, D. Miąsik (red.) *„Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz”*, C.H.BECK, Warszawa 2009, s. 1646 oraz A. Stawicki w: A. Stawicki, E. Stawicki (red.) *„Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz”*, Wolters Kluwer, Warszawa 2011, s. 1188.

¹⁹ Wyrok SN z 21 kwietnia 2011 r., III SK 45/10.

²⁰ Wyrok SN z 21 kwietnia 2011 r., III SK 45/10.

- (87) W załączniku nr 1 do pisma z dnia 11 grudnia 2014 r. PGNiG S.A. wyraził opinię, że „zastosowanie rozwiązania alternatywnego [a więc zakładającego pełną swobodę odbiorców w zakresie kontraktowania ilości paliwa gazowego] doprowadziłoby do przesunięcia na Spółkę całego ryzyka związanego z realizacją umów na dostawy paliwa gazowego. W takiej sytuacji, Spółka zobowiązana byłaby do zapewnienia stałej dostępności paliwa gazowego na maksymalnym poziomie wynikającym z umowy, przy czym zostałaby pozbawiona uprawnienia do żądania realizacji umowy przez odbiorcę. Odbiorca natomiast, uzyskałby gwarancję dostaw na każdym żądanym poziomie bez ponoszenia jakiegokolwiek ryzyka i związanego z nim kosztu”.
- (88) Jak wynika z przytoczonego stanowiska PGNiG SA, przedsiębiorca ten dokonał oceny skutków zaproponowanych odbiorcom paliwa gazowego postanowień zmieniających dotychczasowe umowy oraz innych dostępnych rozwiązań i z pełną świadomością zdecydował się na wprowadzenie do ofert postanowień, które wywierają analogiczny skutek, jak postanowienia zakwestionowane w punkcie I).4) sentencji decyzji DOK8-2013, w postaci ograniczenia odbiorcom możliwości zmniejszania zamówień na paliwo gazowe.
- (89) Mając na względzie powyższe okoliczności Prezes UOKiK uznał, że PGNiG S.A. nie wykonując decyzji DOK-8/2013 naruszył przepisy ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* w taki sposób, że przypisać jej można umyślny charakter tego działania. PGNiG S.A. jest profesjonalnym uczestnikiem obrotu rynkowego, a zatem podmiotem posiadającym wiedzę prawniczą i ekonomiczną umożliwiającą mu rozpoznanie swoich działań jako niespełniających wymagań wynikających z przyjętego przez Prezesa UOKiK zobowiązania.
- (90) Zgodnie z art. 111 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 18 stycznia 2015 r., przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, o których mowa w art. 106 - 108 tej ustawy, należy w szczególności uwzględnić okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.
- (91) Mając na względzie powyższe, ustalając dzienny wymiar kary, Prezes UOKiK wziął pod uwagę poniższe okoliczności.
- (92) W pierwszej kolejności należy wskazać, że uchylanie się przez PGNiG S.A. od obowiązku wykonania części decyzji miało charakter długotrwały. Jak wyjaśniono

²¹ Wyrok SOKiK z 11 kwietnia 2011 r., XVII AmA 62/08.

powyżej, zdaniem Prezesa UOKiK, PGNiG S.A. powinien był wykonać punkt I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013 w całości w terminie 4 miesięcy od dnia 23 stycznia 2014 r. Oznacza to, że punkt I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013 powinien zostać wykonany w całości do dnia 23 maja 2014 r. Tymczasem, jak wykazał Prezes UOKiK w niniejszej decyzji, PGNiG S.A. do dnia wydania niniejszej decyzji nie wysłał niektórym odbiorcom ofert, które w pełni wykonywałyby zobowiązanie z punktu I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013. Uznać więc należy, że przedsiębiorca ten w dniu wydania niniejszej decyzji pozostaje w dalszym ciągu w zwłoce w wykonaniu ciążącego na nim obowiązku. W niniejszej decyzji za końcową datę okresu pozostawania przez PGNiG S.A. w zwłoce w wykonaniu punktu I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013, przyjęto datę jej wydania, to jest dzień 25 września 2015 r. Powyższe oznacza, że PGNiG S.A. pozostawał w zwłoce z wykonaniem w całości pkt I).4) Decyzji DOK-8/2013 przez 490 dni (od dnia 23 maja 2014 r. do dnia 25 września 2015 r.).

- (93) Nawet jeżeliby uznać, że PGNiG S.A. mógł pozostawać w przeświadczeniu, że oferty wysłane przez nią do odbiorców stanowią właściwe i całkowite wykonanie punktu I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013, to przynajmniej od chwili doręczenia spółce zawiadomienia o wszczęciu niniejszego postępowania DOK1-430-1/14/MG, to jest od dnia 17 października 2014 r., spółka ta była świadoma, że istnieją poważne wątpliwości w zakresie wykonania przez nią tej części Decyzji DOK-8/2013. Stanowisko Prezesa UOKiK, zgodnie z którym sposób wykonania decyzji przez PGNiG S.A. budzi jego poważne wątpliwości, zostało również stronie przedstawione ponownie w toku niniejszego postępowania, już po zapoznaniu się z argumentacją PGNiG S.A. (pismo Prezesa UOKiK z dnia 18 marca 2015 r.). W piśmie tym wskazane zostało, że: „Wstępna analiza sprawy wskazuje więc, że niekorzystnym rozwiązaniem jest wprowadzenie punktu odniesienia dla ilości gazu, które kontrahenci Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A. są zobowiązani odebrać, w postaci ilości z konkretnego roku, ponieważ utrwała to związanie odbiorców na poziomie określonych wolumenów. Wobec tego w przypadku jeżeli potwierdzają Państwo dążenie do pełnego wykonania decyzji nr DOK-8/2013, zasadne byłoby rozważenie innych rozwiązań, które byłyby bardziej zgodne z celami, którym miało służyć wydanie tej decyzji.”
- (94) Mając powyższe na uwadze oraz biorąc pod uwagę przytoczone w niniejszej decyzji stanowisko Sądu Najwyższego, zgodnie z którym decyzja Prezesa UOKiK wykonana z półrocznym opóźnieniem od daty uprawomocnienia jest decyzją wykonaną „bardzo

opieszale”²², które może być poprzez analogię zastosowane do niniejszej sprawy stwierdzić należy, że zwłoka w całkowitym wykonaniu decyzji nr DOK-8/2013 była długotrwała.

(95) Druga z wymienionych w art. 111 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* przesłanek ustalania wysokości kary pieniężnej, tj. stopień naruszenia przepisów utożsamiana jest przez przedstawicieli doktryny z wagą (szkodliwością, ciężarem) naruszenia²³. Zasadne jest zatem zwrócenie uwagi na fakt, że w niniejszej sprawie chodzi o niewykonanie decyzji organu administracji publicznej, co samo w sobie powinno być traktowane jako istotne naruszenie interesu publicznego. Dodatkowym argumentem przemawiającym za istotną wagą naruszenia przepisów jest charakter Decyzji DOK-8/2013, która jest decyzją zobowiązującą. Powyższe oznacza, że PGNiG S.A. sam, jako strona postępowania antymonopolowego, zaproponował określony sposób wyeliminowania uprawdopodobnionego ograniczenia konkurencji, który został przez Prezesa UOKiK zaaprobowany. Powyższe było również korzystne dla samej strony postępowania, bowiem w ten sposób nie została ewentualnie wydana decyzja stwierdzająca naruszenie przez PGNiG S.A. art. 9 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*. Należy zauważyć, że okoliczność, w której dany przedsiębiorca sam składa organowi administracji propozycję działań zmierzających do usunięcia stanu niezgodnego z prawem, a następnie nie podejmuje w pełni działań, do których się zobowiązał, powinna zostać uznana za znacznie naruszającą przepisy prawa.

(96) Kalkulując wymiar kary pieniężnej nakładanej na PGNiG S.A., Prezes UOKiK zgodnie z dyspozycją art. 111 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, wziął także pod uwagę fakt uprzedniego naruszenia przez tego przedsiębiorcę przepisów tej ustawy. Wyjaśnić w tym miejscu należy, że organ ochrony konkurencji wydał w przeszłości, prawomocną²⁴ już decyzję z dnia 5 lipca 2012 nr DOK-2/2012 stwierdzającą stosowanie przez PGNiG S.A. praktyk ograniczających konkurencję. Fakt uprzedniego naruszenia przepisów ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* w zakresie praktyk ograniczających konkurencję (a więc naruszających to samo dobro chronione co w

²² Wyrok SN z dnia 13 maja 2004 r., III SK 39/04.

²³ J. Krüger w: A. Stawicki, E. Stawicki (red.) „*Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*”, s. 1271; C. Banasiński, E. Piontek (red.) „*Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*” Warszawa 2009, s. 1021.

²⁴ Wyrok SA z dnia 29 maja 2015 r., VI ACa 1018/14.

niniejszej sprawie)²⁵ uznać należy za okoliczność obciążającą i skutkującą zwiększeniem poziomu nakładanej na PGNiG S.A. kary pieniężnej.

- (97) Z drugiej strony Prezes UOKiK uwzględnił także istnienie okoliczności łagodzących. Przede wszystkim należy podkreślić, że Decyzja DOK-8/2013 została w znacznej części wykonana w sposób prawidłowy i terminowy. Zauważyć należy, że niniejsze postępowanie dotyczy wyłącznie wykonania punktu I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013. W zakresie pozostałej części tej decyzji, to jest pkt. I).1)-I).3) oraz I).5)-I).7, uznać należy, że została wykonana przez PGNiG S.A.
- (98) Szczególnego podkreślenia wymaga fakt, że także pkt. I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013 został częściowo przez PGNiG S.A. wykonany.
- (99) Po pierwsze, wykonanie decyzji nastąpiło w części, w jakiej odnosiła się ona do umożliwienia odbiorcom zmniejszania mocy umownej na następny lub kolejne lata umowne.
- (100) Po drugie, należy wskazać, że także w zakresie umożliwienia zmniejszenia ilości zamawianego paliwa gazowego PGNiG S.A. wykonał pkt I).4) sentencji decyzji DOK-8/2013 w stosunku do niektórych odbiorców, tj. wobec odbiorców którzy zużywali do 1 mln m³ rocznie. Odbiorców tych było 19 i stanowili oni ok. 26% wszystkich odbiorców, których umowy zawierały zakwestionowane w pkt I).4) sentencji decyzji DOK-8/2013 postanowienia. Do tej kategorii odbiorców oferty zostały wysłane do dnia 23 maja 2014 r. Tym samym uznać należy, że w stosunku do tych odbiorców, pkt I).4) sentencji decyzji DOK-8/2013, został przez PGNiG S.A. wykonany w terminie wskazanym w tej decyzji.
- (101) Mając na względzie powyższe **Prezes UOKiK orzekł o nałożeniu kary pieniężnej za zwłokę w wykonaniu decyzji nr DOK-8/2013 w wysokości stanowiącej równowartość 5 000 euro za każdy z 490 dni zwłoki, licząc od dnia 23 maja 2014 r.**
- (102) Orzeczona kara pieniężna uwzględnia wszystkie wymienione powyżej okoliczności obciążające i łagodzące, a także okres i stopień naruszenia. W ocenie Prezesa UOKiK jej wysokość jest adekwatna do funkcji represyjnej i prewencyjnej jakie ma w założeniu ta kara spełniać. Jednocześnie podkreślić należy, że dzienny wymiar kary wyznaczony został w wysokości 50% górnej granicy zagrożenia ustawowego z uwagi na uwzględnienie wskazanych powyżej okoliczności i stopnia wpływu jedynie częściowego niewykonania decyzji nr DOK-8/2013 na rynek właściwy.

²⁵ Za uwzględnianiem tożsamości dobra chronionego w odniesieniu do przesłanki uprzedniego naruszenia przepisów ustawy się m.in. SOKiK w wyroku z 11 grudnia 2008 r., XVII AmA 67/08.

- (103) Wysokość nałożonej na PGNiG S.A. kary uwzględnia również przychód osiągnięty przez spółkę w 2014 r. Prezes UOKiK uznał, że nakładana na PGNiG S.A. kara pieniężna prawidłowo spełni przypisane jej cele, gdy będzie uwzględniać potencjał ekonomiczny przedsiębiorcy mimo, że ustawa *o ochronie konkurencji i konsumentów* nie uzależnia wysokości kary pieniężnej mającej charakter proceduralny od wielkości przychodu strony postępowania. Kwota kary pieniężnej nałożonej w niniejszej sprawie nie została zatem ustalona abstrakcyjnie, w oderwaniu od kondycji ekonomicznej karanego przedsiębiorcy – organ ochrony konkurencji miał bowiem na względzie przychód i dochód PGNiG S.A. osiągnięte w 2014 r.
- (104) Oceniając relację kary do przychodu i zysku PGNiG S.A. organ antymonopolowy wziął pod uwagę dane wynikające z przedstawionego przez PGNiG S.A. zeznania podatkowego CIT-8, mając na względzie to, że w art. 4 pkt 15 ustawa *o ochronie konkurencji i konsumentów*, w brzmieniu sprzed 18 stycznia 2015 r., odwołuje się do kategorii przychodu w rozumieniu obowiązujących przedsiębiorcę przepisów o podatku dochodowym.
- (105) Nałożona na PGNiG S.A. kara stanowi zatem jedynie przychodu osiągniętego przez tę spółkę w roku 2014.
- (106) W myśl art. 5 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, wartość euro, o której mowa w przepisach ustawy, podlega przeliczeniu na złote według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok zgłoszenia zamiaru koncentracji lub nałożenia kary. W związku z powyższym wartość euro została przeliczona na złote według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez NBP w dniu 31 grudnia 2014 r. który wyniósł 4,2623 zł. Tym samym kwota kary, o której mowa w sentencji niniejszej decyzji, tj. 10 442 635 zł, jest wynikiem iloczynu wskazanej wyżej stawki dziennej z liczbą dni pozostawania w zwłoce z wykonaniem Decyzji DOK-8/2013.

IV. Umorzenie postępowania względem PGNIG OD

- (107) Jak wynika z powyższych ustaleń oferty przesłane przez PGNiG S.A. odbiorcom paliwa gazowego, którzy następnie stali się kontrahentami PGNiG OD nie mogą zostać uznane za wykonanie punktu I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013 z uwagi na to, że jednocześnie ze zmianą zakwestionowanych w tej decyzji postanowień, wprowadzały w stosunku do dużej części odbiorców klauzulę „bierz lub płać”, zgodnie z którą minimalne ilości roczne miały być obliczane na podstawie zamówienia na rok gazowy 2014, a więc

odnosiły analogiczny skutek co zakwestionowane postanowienia w postaci ograniczania odbiorcom możliwości obniżania wielkości zamówień na paliwo gazowe.

- (108) Natomiast w ocenie Prezesa UOKiK oferty zmian w umowach wysłane przez PGNiG OD w trakcie niniejszego postępowania w dniach 23 - 28 stycznia 2015 r. stanowią pełne wykonanie punktu I).4) sentencji DOK-8/2013. Powyższe stwierdzenie wynika z faktu, że treść tych ofert ograniczona jest do propozycji usunięcia z umów zakwestionowanych postanowień. Jednocześnie oferty te w ogóle nie przewidują stosowania klauzul typu „bierz lub płać”. W związku z powyższym uznać należy, że oferty w tym kształcie, prowadzą do zmian w umowach sprzedaży paliwa gazowego umożliwiając odbiorcom dowolne zmniejszanie zamówień paliwa gazowego na kolejny rok gazowy, bez jednoczesnego wprowadzania do umów ograniczeń, których skutki byłyby równoważne do postanowień zakwestionowanych przez Prezesa UOKiK w decyzji DOK-8/2013.
- (109) W zakresie zarzutu umieszczenia w ofertach skierowanych do części odbiorców postanowień wprowadzających wymóg zawarcia aneksu do umowy w celu zwiększenia ilości paliwa gazowego zamawianego na kolejny rok, Prezes UOKiK przyjął wyjaśnienia PGNiG OD, że konieczność zawarcia aneksów w takiej sytuacji wynikała wcześniej z innych postanowień umownych, a więc nie wprowadzono nowego ograniczenia, a jedynie powtórzono już istniejące.
- (110) Wobec powyższego należy stwierdzić, że PGNiG OD w pełni wykonał punkt I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013.
- (111) Dla odstąpienia od nałożenia na przedsiębiorcę kary z tytułu niewykonania decyzji wydanej na podstawie art. 12 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* niezbędne jest jednak nie tylko ustalenie, że przedsiębiorca ten decyzję w ogóle wykonał, ale także ustalenie, że przedsiębiorcy temu nie można przypisać działania w warunkach zwłoki w wykonaniu decyzji. W tym kontekście, w niniejszej sprawie, niezbędne jest ustalenie: (i) daty, od której PGNiG OD zobowiązany był decyzję wykonać, (ii) wynikających z decyzji terminów, przyjętych do wykonania decyzji, (iii) terminu, w którym PGNiG OD decyzję wykonał.
- (112) W odniesieniu do początku terminu na wykonanie punktu I).4) sentencji decyzji DOK-8/2013, należało wziąć pod uwagę, że PGNiG OD wstąpił, we wszelkie prawa i obowiązki wynikające z decyzji wydanych na podstawie ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* z dniem wyodrębnienia. W tym zakresie Prezes UOKiK wziął pod uwagę, że postanowienie o dokonaniu wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego, dotyczące

podwyższenia kapitału zakładowego tej spółki związane z wniesieniem do niej zorganizowanej części przedsiębiorstwa PGNiG S.A. uprawomocniło się 22 września 2014 r. Prezes UOKiK uznał więc ten dzień za początek biegu terminu wykonania przez PGNiG OD pkt I.4) Decyzji DOK-8/2013. Wskazać w tym miejscu należy, że zgodnie z pkt. II).2) Decyzji DOK-8/2013 wyznaczony został czteromiesięczny termin na jej wykonanie. W związku z powyższym, uznać należy, że czteromiesięczny termin na wykonanie I).4) sentencji decyzji upłynął w dniu 22 stycznia 2015 r. Prezes UOKiK ustalił, że w dniu 23 stycznia 2015 r., wysłane zostały do odbiorców pierwsze nowe oferty zmiany umów co oznacza, że w tej dacie rozpoczęto wykonywanie przedmiotowej decyzji. W związku z powyższym, w opinii Prezesa UOKiK spółce PGNiG OD nie można przypisać zwłoki w wykonaniu pkt. I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013.

- (113) Z uwagi na: (i) wykonanie decyzji w sposób prawidłowy, a także (ii) brak zwłoki w jej wykonaniu Prezes UOKiK postanowił o umorzeniu postępowania prowadzonego wobec PGNiG OD w sprawie nałożenia kary pieniężnej z tytułu zwłoki w wykonaniu punktu I).4) sentencji Decyzji DOK-8/2013.

V. Koszty postępowania

- (114) Zgodnie z art. 77 ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, jeżeli w wyniku postępowania Prezes UOKiK stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania. Natomiast w świetle art. 80 tej ustawy, Prezes UOKiK rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie.
- (115) Z ustawy nie wynika, co składa się na koszty postępowania, o których mowa w art. 77 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*. Wobec wyrażonego w art. 83 ww. ustawy generalnego odesłania w sprawach nieuregulowanych do przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – *Kodeks postępowania administracyjnego* (tekst jedn.: Dz. U. z 2013, poz. 267 ze zm.; dalej: k.p.a.) należy przyjąć, że zakres tych kosztów wyznacza art. 263 § 1 k.p.a. W jego świetle do kosztów postępowania zalicza się: (1) koszty podróży i inne należności świadków i biegłych oraz stron, (2) koszty doręczania stronom pism procesowych, (3) inne koszty bezpośrednio związane z rozstrzygnięciem sprawy.
- (116) W punkcie I sentencji decyzji stwierdzono, że PGNiG S.A. naruszył przepisy ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* pozostając w zwłoce w wykonaniu pkt I).4) decyzji Prezesa UOKiK DOK-8/2013. Zarazem należy wskazać, że na koszty w

niniejszym postępowaniu składają się wydatki w kwocie 379,90 zł (słownie: trzystu siedemdziesięciu dziewięciu złotych i dziewięćdziesięciu groszy), które są związane z prowadzoną w toku postępowania korespondencją.

(117) W związku z powyższym postanowiono obciążyć PGNiG S.A. kosztami w wysokości 202,15 zł (słownie: dwustu dwóch złotych i piętnastu groszy), na które składają się koszty doręczenia 7 listów w cenie 6,10 zł, połowa kosztów doręczenia 45 listów w cenie 6,10 zł oraz połowa kosztów doręczenia 6 listów w cenie 7,40 zł.

(118) Koszty niniejszego postępowania należy uiścić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: **NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000**, w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Mając na względzie powyższe orzeczono jak w sentencji.

(118) Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na następujące konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Przy dokonywaniu wpłaty na powyższe konto należy dopisać numer decyzji Prezesa UOKiK stanowiącej podstawę jej dokonania.

(119) Od decyzji w sprawie nałożenia kary za niewykonanie przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* w zw. z art. 3 i 11 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. *o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* oraz art. 479²⁸ § 2 i 3 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. *kodeks postępowania cywilnego* (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 101 ze zm.), za pośrednictwem Prezesa UOKiK, w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji.

(120) W przypadku kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach postępowania na postanowienie o kosztach postępowania przysługuje stronie zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - stosownie do treści art. 81 ust. 1 i ust. 5 w związku z art. 83 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* i art. 264 § 2 k.p.a. oraz art. 479²⁸ w związku z art. 479³² k.p.c. – za

pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie tygodniowym od dnia doręczenia decyzji.

(121) Od postanowienia o umorzeniu postępowania w sprawie nałożenia kary na PGNiG Oddział Detaliczny Sp. z o.o. zażalenie nie przysługuje.

Z upoważnienia Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Zastępca Dyrektora Departamentu Ochrony Konkurencji
Maria Kanak

Otrzymują:

1. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. z siedzibą w Warszawie
reprezentowana przez:

2. PGNiG Obrót Detaliczny sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie
reprezentowana przez: